

**Raport privind implementarea pe parcursul anului 2018 a
PLANULUI DE ACȚIUNI
pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a societății
civile pentru perioada 2018–2020, aprobat prin Legea nr.51/2018**

Întru executarea prevederilor Legii nr. 51 din 23.03.2018 privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020, care stabilesc că „Procesul de implementare a Strategiei și, în special, a Planului de acțiuni aferent va fi coordonat de către Cancelaria de Stat prin intermediul structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă și ministerele vizate în Strategie vor prezenta structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă rapoarte, în baza cărora Cancelaria de Stat va prezenta Parlamentului anual, pînă la data de 31 martie, rapoarte privind executarea prevederilor Strategiei și ale Planului de acțiuni aferent”, Cancelaria de Stat a asigurat procesul de monitorizare a implementării Planului de acțiuni în anul 2018 și a elaborat primul raport consolidat.

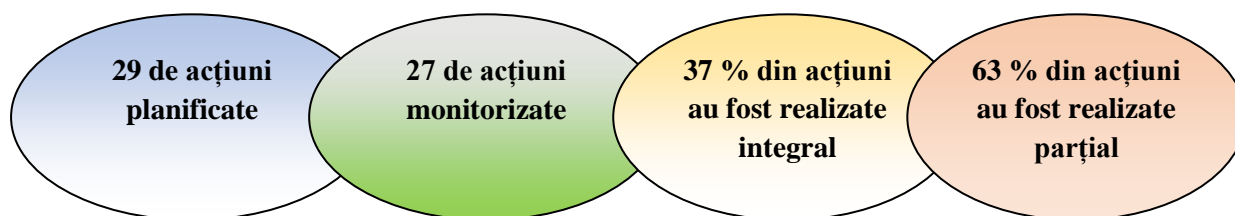
Raportul a fost elaborat de către Cancelaria de Stat în baza informației recepționate de la autoritățile și instituțiile responsabile, inclusiv de la autoritățile publice locale de nivelul II și Consiliul ONG-urilor.

Planul de acțiuni este structurat pe 3 obiective generale și 10 obiective specifice conform Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020. Tabelul de mai jos reflectă gradul de realizare a acțiunilor planificate pentru anul 2018:

Tabelul nr.1

Obiectivul general 1.	Obiectivul general 2.	Obiectivul general 3.
Consolidarea cadrului normativ și a celui instituțional privind participarea societății civile la elaborarea și monitorizarea implementării politicilor publice.	Promovarea și consolidarea sustenabilității financiare a societății civile.	Dezvoltarea spiritului civic activ și a voluntariatului.
<ul style="list-style-type: none"> • 10 acțiuni planificate - 5 realizate integral - 5 realizate parțial 	<ul style="list-style-type: none"> • 7 acțiuni planificate - 2 realizate integral - 5 realizate parțial 	<ul style="list-style-type: none"> • 10 acțiuni planificate - 3 realizate integral - 7 realizate parțial

//Notă: Acțiunile, care se află în responsabilitatea exclusivă a Parlamentului, nu au fost incluse la raportare.

Într-o perioadă relativ scurtă de implementare a Planului de acțiuni, cca 6 luni de la intrarea în vigoare, din 27 acțiuni planificate pentru anul 2018, 10 de acțiuni au fost realizate integral și 17 au fost realizate parțial. Totodată, din 53 de acțiuni planificate cu începere din anul 2018, 37 sunt deja în proces de derulare (a se vedea Tabelul nr.2).

Analiza cantitativă a nivelului de realizare pentru perioada de raportare indică un grad de realizare a acțiunilor planificate pentru anul 2018 în proporție de 100 % dintre care: 37 % acțiuni realizate și 63 % acțiuni în proces de realizare. La acțiunile planificate pe o perioadă mai mare cu începere în anul 2018, din 53 de acțiuni planificate 37 sunt în proces de realizare, circa 70 % din cele planificate.

Realizări importante în domeniu în anul 2018, conform obiectivelor Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020

Desemnarea structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă în cadrul Cancelariei de Stat

Lansarea **Registrului de stat al actelor locale**, în vederea asigurării transparenței decizionale la nivel local. APL sînt obligate să includă în Registrul de stat al actelor locale deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea, dispozițiile primarului și ale președintelui raionului, actele pretorului, alte acte ale autorităților publice locale;

Crearea **Comitetul de Coordonare pentru o Guvernare Deschisă**, cu scopul de a asigura implementarea principiilor unei guvernări deschise în sectorul public, care întrunește un număr egal de reprezentanți din autoritățile publice și societatea civilă. A fost aprobat Planul de acțiuni pentru o guvernare deschisă pentru anii 2019-2020 (Hotărârea Guvernului nr. 1172/2018) care stabilește activități pentru asigurarea accesului la informație și promovarea utilizării datelor deschise de către cetățeni, sporirea transparenței bugetare și a achizițiilor publice, consolidarea platformelor și mecanismelor de colaborare cu societatea civilă, implicarea Diasporei în procesul decizional, consolidarea mecanismului de responsabilizare a autorităților publice, dezvoltarea serviciilor publice centrate pe cetățean prin optimizarea și eficientizarea proceselor de prestare a serviciilor publice

Aprobarea modificărilor la Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1286/2016.

Aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a **Comisiei Naționale pentru Antreprenorial Social** și a listei genurilor de activitate ce constituie activități de antreprenariat social (Hotărârea Guvernului nr. 1165/2018)

Crearea rețelei **mobilizatorilor comunitari pentru vârstnici**, și elaborarea conceptului **Consultarea vârstnicilor la nivel local**

Desfășurarea **Săptămânii Naționale a Voluntariatului 2018**, cu suportul financiar din cadrul Programul de granturi pentru organizațiile de tineret al MECC

Reconceptualizarea disciplinei școlare „Educație pentru societate” cu statut obligatoriu pentru elevii din învățământul gimnazial și liceal, care a înlocuit actuala disciplină Educație civică. Implementarea conținuturilor disciplinei reconceptualizate a început la 1 septembrie, 2018, în clasele a V-a și a X-a și prevede formarea la elevi a valorilor statului de drept, dezvoltarea competențelor necesare respectării drepturilor și responsabilităților cetățenești prin prisma studierii modulelor integrate cu referire la Educația pentru cetățenia democratică, Educația pentru drepturile omului, Educația pentru integritate, Educația patriotică, Educația interculturală etc.

Aprobarea **Regulamentului privind validarea educației nonformale și informale** (Ordinul MECC nr. 65/2019)

Un element important în implementarea Planului de acțiuni îl constituie organizarea sesiunilor de informare și consolidare a capacităților autorităților responsabile, fiind realizate circa **3454 sesiuni de instruire cu aproximativ 54000 participanți, 50 de campanii de informare, 45 de evenimente culturale la nivel local și național, peste 110 de dezbateri și consultări publice organizate, circa 65 000 voluntari implicați în peste 2000 de evenimente de voluntariat.**

În scopul consolidării cooperării cu societatea civilă, informării acesteia despre inițiativele Guvernului și implicării cetățenilor în dezvoltarea politicilor publice, Cancelaria de Stat a asigurat funcționalitatea secretariatelor organelor consultative ale Guvernului *Consiliului Național pentru Participare, Comisia națională pentru consultări și negocieri colective, Consiliul național pentru protecția drepturilor copilului și Comitetul național pentru combaterea traficului de ființe umane, Consiliul național pentru decernarea Premiului de Stat și Consiliul național pentru securitatea circulației rutiere*. Pe parcursul anului 2018 au fost organizate 33 de ședințe ale organelor consultative ale Guvernului și 9 ședințe ale Consiliului Național de Participare.

De menționat că, în vederea **contractării serviciilor organizațiilor societății civile**, a fost pregătit setul de documentație necesar și la începutul anului 2019 Cancelaria de Stat a desfășurat licitația publică privind achiziționarea serviciilor expertizare și evaluare a politicilor promovate de Guvern. Scopul achiziționării serviciilor respective a fost de beneficia de o evaluare imparțială a rezultatelor de impact a politicilor publice din partea societății civile. Recomandările formulate vor sta la baza politicilor de intervenție pe domeniile vizate și cele conexe, și la elaborarea noilor proiecțiuni de planificare strategică.

Informațiile detaliate privind implementarea măsurilor incluse în Planul de acțiuni enunțat se prezintă, conform Anexei nr.1.

Recomandări pentru perioada imediat următoare:

- Consolidarea eforturilor privind asigurarea funcționării celor 3 instrumente de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei, stabilite conform prevederilor Legii nr.51/2018 - *Comitetul de monitorizare* a implementării Strategiei, care urmează a fi creat prin dispoziția Președintelui Parlamentului și care va fi constituit din 12 membri (3 persoane fiind desemnate de OSC, 3 persoane – de Guvern, 3 persoane – de Parlament și 3 persoane – de partenerii de dezvoltare), *organizarea audierilor și dezbaterilor publice*, în cadrul cărora vor fi formulate concluzii și recomandări, care, la rândul lor, vor fi examinate în ședințele comisiilor parlamentare, *organizarea conferințelor* cu participarea societății civile pentru a examina progresele și deficiențele în implementarea Strategiei.
- Responsabilizarea instituțiilor în implementarea acțiunilor planificate în contextul evaluării intermediară a implementării Strategiei planificată pentru perioada mai – iunie 2019.
- Intensificare eforturilor pentru atingerea indicatorilor de rezultat în promovarea voluntariatului prin intermediul unor structuri naționale ale infrastructurii de voluntariat (obiectiv specific 3.2).

Tabelul nr. 2

Nr.	Obiective specifice	Nr. de acțiuni prevăzute în 2018	Nr. de acțiuni realizate	Nr. de acțiuni realizate parțial		Nr. de acțiuni planificate cu începere în 2018	Nr. de acțiuni realizate/ în proces de realizare		Nr. de acțiuni planificate cu începere în 2019	Nr. de acțiuni în proces de realizare
1.1	Dezvoltarea mecanismelor instituționale de colaborare între autoritățile publice și societatea civilă	2	2	-		2	2		-	-
1.2	Consolidarea capacității de colaborare între funcționarii publici și reprezentanții OSC în procesul de elaborare, monitorizare și evaluare a implementării politicilor publice	1	-	1		6	5		-	-
1.3	Îmbunătățirea mecanismelor existente și crearea unor noi instrumente pentru garantarea transparenței activității autorităților publice de toate nivelurile, de la Parlament și Guvern până la consiliile raionale/locale și primari	7	3	4		1	1		-	-
2.1	Stimularea populației și a sectorului privat privind susținerea societății civile	4	2	2		8	6		-	-
2.2	Sporirea accesului la contractarea socială și a participării societății civile la implementarea politicilor publice prin intermediul contractării sociale	2	-	2		4	1		-	-
2.3	Crearea mecanismelor pentru susținerea OSC de către stat	-	-	-		4	2		4	2
2.4	Perfecționarea legislației fiscale aplicate organizațiilor societății civile	1	-	1		3	2		2	-
3.1	Ajustarea cadrului normativ de bază și a celui conex conform recomandărilor europene, precum și ajustarea acestora la prevederile Legii voluntariatului nr.121/2010 și ale Regulamentului de aplicare a Legii voluntariatului nr.121 din 18 iunie 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.158/2012.	3	1	2		3	1		-	-
3.2	Promovarea voluntariatului prin intermediul unor structuri naționale ale infrastructurii de voluntariat	5	-	5		9	6		1	-
3.3	Promovarea spiritului civic și a educației civice	2	2	-		13	11		-	-
Total		27	10	17		53	37		7	2
% de realizare			37	63			70			29

Activități	Acțiuni	Termen de realizare	Responsabili	Parteneri	Indicatori de progres	Rezultate
Obiectivul general 1. Consolidarea cadrului normativ și a celui instituțional privind participarea societății civile la elaborarea și monitorizarea implementării politicilor publice						
<i>Obiectivul specific 1.1. Dezvoltarea mecanismelor instituționale de colaborare între autoritățile publice și societatea civilă</i>						
1.1.1. Instituirea, la nivel de Guvern, a unei structuri responsabile de cooperarea cu societatea civilă și consolidarea acesteia	1.1.1.1. Elaborarea modificărilor cadrului normativ pentru instituirea structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă	2018	Ministerul Justiției, Cancelaria de Stat	OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor elaborate și adoptate	Realizat. Prin Hotărârea Guvernului nr. 915/2018 în cadrul Cancelariei de Stat a fost creată subdiviziunea „Direcția secretariate permanente”. Regulamentul aprobat al Direcției stabilește atribuții, inclusiv privind asigurarea cooperării cu societatea civilă. În cadrul Direcției este prevăzută o unitate de personal care va asigura conlucrarea cu societatea civilă, cu atribuții stabilite în fișa de post aprobată.
	1.1.1.2. Instituirea structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă	2018	Cancelaria de Stat	CNP, Consiliul ONG	Structura de cooperare cu societatea civilă, instituită; numărul persoanelor care activează în cadrul SCSC; funcționalitatea SCSC	Realizat. Prin Hotărârea Guvernului nr. 915/2018 în cadrul Cancelariei de Stat a fost creată subdiviziunea „Direcția secretariate permanente”, iar printre atribuțiile acesteia sunt și cele privind asigurarea cooperării cu societatea civilă. Regulamentul aprobat al Direcției stabilește atribuții, inclusiv privind asigurarea cooperării cu societatea civilă. În cadrul Direcției este prevăzută o unitate de personal care va asigura conlucrarea cu societatea civilă, cu atribuții stabilite în fișa de post aprobată.
	1.1.1.3. Consolidarea capacităților structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă	2018–2019	Cancelaria de Stat	OSC	Necesitățile de consolidare a capacităților identificate; cunoștințele/capacitățile dezvoltate ale structurii responsabile de cooperare cu societatea civilă	În curs de realizare Pe parcursul anului 2018, cu suportul proiectului UE ”Misiunea Înălților Consilieri UE pentru Republica Moldova 2016-2018”, Cancelaria de Stat a organizat instruiți în domeniul transparenței decizionale, precum și eficientizării mecanismelor de dialog între Guvern și societatea civilă, atât pentru reprezentanții APC, cât și pentru reprezentanții societății civile, inclusiv în cadrul ședințelor ordinare ale CNP-ului.
	1.1.1.4. Elaborarea și implementarea unui plan de promovare a	2018–2020	Cancelaria de Stat/ SCSC	CALM, Consiliul ONG	Periodicitatea și numărul evenimentelor desfășurate; numărul și geografia reprezentanților	În curs de realizare Proiectul planului este elaborat și după instituirea Guvernului va fi propus spre consultare.

	cooperării dintre Guvern și societatea civilă				participanților la evenimente	
1.1.2. Consolidarea mecanismului de cooperare dintre Parlament și societatea civilă	1.1.2.1. Modificarea Regulamentului Parlamentului prin includerea regulilor privind transparența decizională și consultările publice	2018	Parlamentul	Consiliul ONG, CALM, CRJM, OSC	Regulamentul Parlamentului modificat; numărul și potențialul transformativ al amendamentelor adoptate	
	1.1.2.2. Desfășurarea activităților de cooperare între Parlament și societatea civilă	2018–2020	Parlamentul	CALM, OSC	Numărul activităților desfășurate; numărul și geografia reprezentanților OSC participanți la activități	
	1.1.2.3. Monitorizarea și evaluarea cooperării dintre Parlament și societatea civilă	2018–2020	Parlamentul	Consiliul ONG, CALM	Numărul rapoartelor de monitorizare și evaluare; numărul recomandărilor, parvenite în urma monitorizării și evaluării, care au fost preluate de către Parlament și parteneri și potențialul transformativ al acestora	

Obiectivul specific 1.2. Consolidarea capacității de colaborare între funcționarii publici și reprezentanții OSC în procesul de elaborare, monitorizare și evaluare a implementării politicilor publice

1.2.1. Dezvoltarea competenței resurselor umane din autoritățile publice și a reprezentanților OSC pentru asigurarea transparenței decizionale la toate nivelurile	1.2.1.1. Elaborarea, în mod participativ, a curriculumului privind instruirea în domeniul participării și transparenței decizionale pentru APL și APC, ajustat la prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional	2018	AAP	OSC, CALM, Consiliul ONG, CNP	Curriculumul elaborat în mod participativ; numărul orelor academice/subiectelor dedicate transparenței în procesul decizional incluse în curriculumul elaborat; anunțul privind consultarea curriculumului publicat pe pagina web a AAP și expediat partenerilor	În curs de realizare A fost transmisă solicitarea către AAP referitor la elaborarea curriculumului privind instruirea în domeniul participării și transparenței decizionale pentru APL și APC. Totodată sunt purtate discuții cu partenerii de dezvoltare în vederea preluării bunelor practici în domeniu.
	1.2.1.2. Instruiri comune ale reprezentanților autorităților publice	2018–2020	AAP	OSC, CALM	Periodicitatea și numărul instruirilor comune realizate; numărul participanților din cadrul	În curs de realizare Pe parcursul anului 2018, cu suportul proiectului UE ”Misiunea Înălților Consilieri UE pentru Republica Moldova 2016-2018”, Cancelaria de Stat a organizat

	centrale și locale și ai societății civile în domeniul transparenței decizionale				autorităților publice și al OSC (dezagregați pe sexe, mediu rural/urban, vîrstă, limba vorbită) care au beneficiat de instruiți; competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor respective	instruiri în domeniul transparenței decizionale, precum și eficientizării mecanismelor de dialog între Guvern și societatea civilă, atât pentru reprezentanții APC, cât și pentru reprezentanții societății civile, inclusiv în cadrul ședințelor ordinare ale CNP-ului.
	1.2.1.3. Instruiri ale reprezentanților autorităților publice și ai societății civile în domeniul monitorizării și evaluării implementării politicilor publice	2018–2020	AAP	OSC, partenerii de dezvoltare, CALM, Consiliul ONG, CNP	Numărul, durata și periodicitatea instruirilor organizate; numărul, geografia și domeniile beneficiarilor instruiți; competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor respective	În curs de realizare Pe parcursul anului 2018 Academia a organizat două cursuri de dezvoltare profesională a funcționarilor din cadrul autorităților publice centrale cu tematica „ <i>Elaborarea și evaluarea politicilor publice</i> ” a câte 40 de ore academice fiecare curs. În cadrul acestor cursuri au fost instruiți 52 de funcționari publici de conducere și de execuție responsabili de elaborarea și evaluarea politicilor publice din cadrul Ministerului Finanțelor, Ministerului Economiei și Infrastructurii, Ministerului Justiției, Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, altor autorități publice centrale.
	1.2.1.4. Evaluarea instruirilor comune ale reprezentanților autorităților publice și ai OSC	2018–2020	AAP	OSC	Numărul și constatările evaluărilor; cunoștințele acumulate și capacitățile dezvoltate, confirmate de rezultatele evaluărilor	Acțiune neinițată , luând în considerare că timp de 6 luni de implementare a Planului de acțiuni au fost organizate instruirile, deja la etapa ulterioară urmează a fi evaluat gradul de consolidare a capacităților urmare a instruirilor desfășurate
1.2.2. Organizarea evenimentelor de promovare a participării OSC la procesele decizionale și de stimulare a autorităților publice privind susținerea participării respective	1.2.2.1. Dezvoltarea mecanismelor de stimulare a participării populației la procesul decizional	2018–2020	Autorități-le publice centrale și locale	OSC, CALM, Consiliul ONG, CNP	Numărul și funcționalitatea mecanismelor elaborate	În curs de realizare Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a elaborat Conceptul <i>Consultarea vîrstnicilor la nivel local</i> , inclusiv cu reprezentanții ONG-urilor persoanelor vîrstnice, care la moment este pus în aplicare. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Pentru a asigura participarea tinerilor în procesul decizional la nivel local, a fost dezvoltat și aplicat un mecanism de stimulare a implicării tinerilor în planificarea și elaborarea bugetelor pe componenta tineret la nivel local. Acest instrument de participare este aplicat în 16 raioane prin intermediul Rețelei Naționale a Consiliilor Locale ale Tinerilor și cu suportul metodologic și financiar al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.

					<p>Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului</p> <p>Întru dezvoltarea mecanismelor de stimulare a participării populației la procesul decizional, inclusiv accesul publicului în timp util la proiectele de documente, deciziile și avizele relevante, acțiunile Ministerului sunt plasate pe pagina web: www.madrm.gov.md, www.particip.gov.md, pagina de facebook.</p> <p>Pe parcursul anului 2018 pe pagina web al Ministerului au fost plasate 26 anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor, 153 anunțuri de inițiere a proiectelor de documente.</p> <p>Totodată menționăm că, ONG-urile care au tangență cu domeniile de competență ale Ministerului sunt incluse în diferite grupuri de lucru, deoarece acestea au dreptul de a acționa în mod independent și a susține poziții diferite de cele ale autorităților.</p> <p>Ministerul Apărării</p> <p>În vederea dezvoltării mecanismelor de stimulare a participării populației la procesul decizional și întru asigurarea cerințelor privind procesul de elaborare a actelor normative, pe parcursul anului 2018, subdiviziunile structurale ale Ministerului Apărării s-au ghidat de prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și a cerințelor Ordinului Ministrului Apărării nr. 512 din 03 octombrie 2016 cu privire la mecanismul la consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional .</p> <p>În procesul de elaborare a proiectelor de decizie a fost asigurată informarea societății civile prin publicarea anunțurilor de inițiere și consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Apărării www.army.md și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md.</p> <p>APL-urile:</p> <p>Cahul - a fost creat Consiliul Raional de Participare;</p> <p>Ungheni - 6 mecanisme de stimulare a participării populației la procesul decizional; 10 bune practici privind participarea populației la procesul decizional;</p> <p>Cimișlia - pentru crearea și consolidarea, la nivel local, a mecanismelor care să permită accesarea informației și</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>implicarea populației în procesul decizional de către autoritățile APL sunt create platforme pentru publicarea proiectelor de decizii ale autorităților publice locale; Grupul de inițiativă a primăriei or. Cimișlia –Coaliția locală pentru transparență bugetară – total 20 de persoane;</p> <p>Edineț - sondaje de opinie privind proiectele implementate în raion cu participarea OSC.</p> <p>Rîșcani - Regulament aprobat privind transparența decizională.</p> <p>Basarabeasca - Regulament aprobat privind transparența decizională, 4 întruniri cu reprezentanții ONG cu 75 participanți;</p> <p>Glodeni - 11 consultări publice ale proiectelor de acte normative;</p> <p>Căușeni – lansat proiectul Consiliul Raional pentru Participare Căușeni;</p> <p>Municipiul Chișinău.</p> <p>APL Chișinău plasează pe pagina web spre consultare publică toate actele cu caracter normativ; APL Chișinău dispune de platforma web pentru publicarea proiectelor de decizii ale CMC, documentele sunt publicate în termen conform prevederilor legislației în vigoare; APL Chișinău dispune de mecanisme de colectare și structurare a informației privind transparența decizională la nivel municipal;</p> <p>Mecanism funcțional - proiectele de decizii sunt consultate public, până la aprobarea acestora de către CMC;</p> <p>Ocnîța- Participarea a 3 ONG la elaborarea Strategiei de Dezvoltare Social Economică a raionului. 4 focus grupuri pt consultări.163 participanți.</p> <p>Participarea ONG si locuitorilor la implementarea proiectelor în orașul Ocnîța (Revitalizarea Urbană).</p> <p>Fălești- Comitet local cetățenesc creat pentru implementarea proiectului de asigurare cu apă și canalizare, alte proiecte cu implicarea ONG, Sărbătoarea Toamna de Aur, Târgul femeilor antreprenoare, Ziua agricultorului. A fost creata Platforma regională pentru dezvoltare agro-rurală – 20 participanți.</p> <p>Bălți- a fost creat Centrul de resurse și consiliul coordonator al acestuia pentru cooperarea cu asociațiile obștești din mun. Bălți. OSC au înaintat 197</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>recomandări în urma consultării proiectelor de pe website. 125 au fost acceptate.</p> <p>A fost aprobat Regulamentul de organizare a procedurilor de consultări publice cu societatea civilă în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului municipal Bălți.</p> <p>Pentru atragerea populației la procesul decizional a fost aprobat proiectul “Bugetul civic”. La sondajele online efectuate în cadrul proiectului au participat 2540 persoane, care au selectat proiecte pentru implementare în mun. Bălți.</p>
	1.2.2.2. Organizarea evenimentelor de stimulare a participării populației la procesul decizional	2018–2020	Cancelaria de Stat, autoritățile publice centrale și locale	OSC	<p>Patru evenimente organizate anual; ponderea cetățenilor participanți; numărul și periodicitatea evenimentelor realizate; numărul și geografia persoanelor informate (după sex, mediu (rural/urban), vîrstă, limba vorbită etc.); numărul bunelor practici privind participarea populației la procesul decizional</p> <p>În curs de realizare</p> <p>Cancelaria de Stat în parteneriat cu Centrul de Guvernare Electronică și Fundația „Youth Development for Innovation” a organizat în perioada martie – mai 2018 a campaniei naționale pentru promovarea datelor deschise, cu genericul <i>”Tu știi ce face Guvernul tău?”</i>. În cadrul campaniei au fost organizate mai multe vizite de lucru la autoritățile publice și sesiuni de informare în universități, cu scopul de a arăta beneficiile datelor deschise și de a încuraja autoritățile să asigure accesul la date, pentru a spori nivelul de încredere al cetățenilor în instituțiile publice. Suplimentar, în contextul elaborării SND ”Moldova 2030” în perioada aprilie-iunie 2018, au fost desfășurate 20 de ședințe a Grupurilor de lucru pentru elaborarea acesteia, cu participarea reprezentanților autorităților publice centrale și locale, comisiilor parlamentare de profil, partenerilor de dezvoltare, societății civile, mediului academic și de afaceri.</p> <p>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale În conformitate cu prevederile <i>Conceptului Consultarea vîrstnicilor la nivel local</i>, în anul 2018 în raioanele Edineț, Fălești, Strășeni și Șoldănești, au fost organizate 4 ateliere de instruire pentru autoritățile publice locale, la care au participat aproximativ 100 de persoane.</p> <p>Ministerul Educației, Culturii și Cercetării 1. Pentru stimularea participării tinerilor în procesul de luare a deciziilor la nivel local, au fost realizate forumuri ale tinerilor - un mecanism democratic de participare a tinerilor în analiza, discutarea, formularea recomandărilor privind provocările importante cu care</p>

					<p>se confruntă tinerii, precum și perceput ca o platformă pentru dialog a tinerilor cu administrațiile publice locale și centrale, alte structuri ale societății civile.</p> <p>2. Au fost organizate discuții publice cu privire la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Comanda de stat de admitere în învățământul superior;</i> - <i>Regulamentul de admitere în învățământul superior;</i> - <i>Metodologia de finanțare în învățământul superior.</i> <p>Ministerul Apărării</p> <p>1. Pe parcursul anului 2018, a fost coordonat procesul de elaborare a mai multor proiecte de decizie, printre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Programului „Armata Profesionistă 2018-2021” (ulterior aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 601/2018); - proiectul Hotărârii Parlamentului pentru aprobarea Strategiei naționale de apărare și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de apărare pentru anii 2018-2022” (ulterior aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 134/2018); - proiectul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la participarea personalului Armatei Naționale la Misiunea Uniunii Europene de instruire militară și consiliere pentru forțele de apărare și securitate din Mali” (ulterior aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 912/2018); - proiectul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la aprobarea Strategiei militare și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia pentru anii 2018-2022” (ulterior aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 961/2018). <p>2. Programul „Armata Profesionistă 2018-2021”, inițiativă lansată pentru dezvoltarea și modernizarea sectorului de apărare al Republicii Moldova și rolul Armatei Naționale în societate, au constituit subiectele unei mese rotunde organizate la 10 mai 2018 de către Ministerul Apărării în parteneriat cu Asociația pentru Politica Externă (APE). La evenimentul, desfășurat la Centrul de Cultură și Istorie Militară, au participat reprezentanții organizațiilor non-guvernamentale - Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE), Centrul de informare și documentare privind NATO (CIDNATO), Institutul pentru Dezvoltare și Inițative</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>Sociale (IDIS Viitorul), Asociația Obștească „Uniunea Cernobâl din Moldova”, Asociația „Promo-LEX” și Centrul analitic independent „Expert Grup”.</p> <p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene 1. La 30 ianuarie 2018 MAEIE a organizat consultări publice, cu participarea reprezentanților societății civile, pe marginea proiectului Planului național de implementare a Acordului de Asociere RM-UE aflat în proces de actualizare, acesta fiind ulterior aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 592 din 23.06.2018. 2. În contextul cooperării cu societatea civilă și în vederea respectării prevederilor Acordului de Asociere, a fost asigurată participarea la <i>reuniunea Platformei societății civile</i> instituită prin Acordul de Asociere RM – UE, care a avut loc la Chișinău pe 23 octombrie 2018. De asemenea, reprezentanții MAEIE au participat la o serie de alte evenimente, organizate de societatea civilă referitoare la implementarea Acordului de Asociere.</p> <p>Cantemir - consultarea publică a bugetului local, participanți 76 persoane; Criuleni - Evenimente de stimulare a participării populației la procesul decizional (6 dezbateri publice, 6 audieri publice, 6 sondaje publice). Municipiul Chișinău - au fost organizate: Ediția anuală „Buget Civil Chișinău”(20 proiecte acceptate spre implementare/2940 persoane); Sondaje online privind amenajarea spațiilor publice din capitală (peste 4000 persoane); Proiectul ABSTRACT – Educație non formală și voluntariat (17 instituții/1500 elevi); Realizat Proiect Social „Împreună cu Bunicii”, implementat de către Rețeaua municipală de biblioteci publice pentru implicarea seniorilor în viața comunității. Ocnîța-participarea a 3 ONG la elaborarea Strategiei de Dezvoltare Social Economică a raionului, organizarea a 4 focus grupuri pentru consultări cu 163 participanți. Fălești- Comitet local cetățenesc creat pentru implementarea proiectului de asigurare cu apă și canalizare, alte proiecte cu implicarea ONG, Sărbătoarea Toamna de Aur, Târgul femeilor antreprenoare, Ziua agricultorului. 18 decembrie 2018 – Forumul regional al Tinerilor Agricultori – 42 participanți. A fost creata Platforma</p>
--	--	--	--	--	---

						regională pentru dezvoltare agro-rurală – 20 participanți.
	1.2.2.3. Organizarea evenimentelor de premiere a OSC care promovează participarea la procesul decizional, precum și a autorităților publice care excelează în transparența decizională	2018–2020	Autoritățile publice centrale și locale	Consiliul ONG, CNP	Numărul evenimentelor organizate; numărul premianților din cadrul autorităților publice și al OSC, domeniul de activitate și geografia acestora	<p>↑ În curs de realizare Ministerul Educației, Culturii și Cercetării În 16 localități, de către Consiliile Raionale/ Municipale ale Tinerilor, care fac parte din Rețeaua Națională a CR/MT, au fost organizate ședințe de totalizare cu participarea factorilor de decizie de la nivel local, în cadrul cărora au fost premiate cele mai active consilii de tineret, implicate în procesul decizional la nivel local.</p>
<i>Obiectivul specific 1.3. Îmbunătățirea mecanismelor existente și crearea unor noi instrumente pentru garantarea transparenței activității autorităților publice de toate nivelurile, de la Parlament și Guvern până la consiliile raionale/locale și primari</i>						
1.3.1. Modificarea legislației de bază și a celei conexe pentru asigurarea transparenței decizionale	1.3.1.1. Modificarea cadrului normativ privind transparența decizională	2018	Guvernul, Parlamentul	OSC, CALM, APL	Proiectele de modificare a cadrului normativ privind transparența decizională, aprobate; numărul și potențialul transformativ al amendamentelor adoptate	<p>↑ În curs de realizare A fost desfășurată o ședință cu membrii CNP în care au fost discutate propunerile din partea societății civile de a modifica cadrul normativ privind transparența decizională. Propunerile enunțate de către OSC parțial au fost consumate prin intrarea în vigoare la 28.10.2018 a prevederilor Legii nr. 161 din 07.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost introduse modificări la art.16¹ „Răspunderea pentru nerespectarea transparenței în procesul decizional” al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, conform cărora <i>„Persoanele fizice și persoanele cu funcții de răspundere poartă răspundere contravențională în conformitate cu Codul contravențional al Republicii Moldova.”</i></p>
1.3.2. Crearea, la nivel National, a unor mecanisme eficiente de promovare a participării OSC la procesul decizional, inclusiv prin asigurarea accesului la proiectele de decizii și	1.3.2.1. Crearea și consolidarea unor mecanisme eficiente de promovare a participării OSC la procesul decizional, de notificare a acestora cu privire la procesul respectiv și de consultări publice	2018	Cancelaria de Stat, Parlamentul	OSC, CALM	Numărul și funcționalitatea mecanismelor create; numărul, geografia și domeniile de activitate ale OSC care utilizează mecanismele respective	<p>↑ În curs de realizare Autoritățile administrației publice centrale, și anume: Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Apărării, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Agenția Relații Interetnice, Biroul Național de Statistică au asigurat transparența în procesul decizional prin utilizarea portalului www.particip.gov.md, pe care sînt plasate proiectele de legi și de hotărâri ale Guvernului și fiecare are</p>

sintezele recomandărilor						<p>posibilitatea să vină cu comentarii.</p> <p>Pentru a asigura implementarea principiilor unei guvernări deschise în sectorul public, în anul 2018 a fost creat Comitetul de Coordonare pentru o Guvernare Deschisă, care întrunește un număr egal de reprezentanți din autoritățile publice și societatea civilă. În perioada de referință, Cancelaria de Stat a coordonat procesul de co-creare și promovare a Planului de acțiuni pentru o guvernare deschisă pentru anii 2019-2020 (Hotărîrea Guvernului nr. 1172/2018). Noul Plan de acțiuni stabilește activități pentru asigurarea accesului la informație și promovarea utilizării datelor deschise de către cetățeni, sporirea transparenței bugetare și a achizițiilor publice, consolidarea platformelor și mecanismelor de colaborare cu societatea civilă, implicarea Diasporei în procesul decizional, consolidarea mecanismului de responsabilizare a autorităților publice, dezvoltarea serviciilor publice centrate pe cetățean prin optimizarea și eficientizarea proceselor de prestare a serviciilor publice.</p> <p>În scopul consolidării cooperării cu societatea civilă, informării acesteia despre inițiativele Guvernului și implicării cetățenilor în dezvoltarea politicilor publice, Cancelaria de Stat a asigurat funcționalitatea tuturor secretariatelor organelor consultative ale Guvernului (<i>Consiliului Național pentru Participare, Comisia națională pentru consultări și negocieri colective, Consiliul național pentru protecția drepturilor copilului și Comitetul național pentru combaterea traficului de ființe umane, Consiliul național pentru decernarea Premiului de Stat și Consiliul național pentru securitatea circulației rutiere</i>). Pe parcursul anului 2018 au fost organizate 33 de ședințe ale organelor consultative ale Guvernului și 9 ședințe ale Consiliului Național de Participare.</p> <p>Pe parcursul lunii septembrie, Cancelaria de Stat a realizat un sondaj de opinie cu implicarea societății civile care s-a expus asupra nivelului de transparență și participarea la procesul decizional prin intermediul platformei guvernamentale www.particip.gov.md. În total au fost recepționate 167 de răspunsuri din partea cetățenilor, organizațiilor necomerciale, autorităților publice și mediului privat. Respondenții au apreciat accesibilitatea de utilizare a portalului, informația</p>
-----------------------------	--	--	--	--	--	---

						plasată, precum și navigabilitatea acestuia cu 3,4 puncte din cele 5 posibile. De asemenea, participanții la sondaj au venit cu un șir de propuneri, care ar putea contribui la eficientizarea utilizării portalului, cum ar fi: îmbunătățirea motorului de căutare, posibilitatea primirii notificărilor prin e-mail, disponibilitatea tuturor versiunilor ale documentelor și contribuțiilor publicului la diferite etape de elaborare a actului normativ. Rezultatele sondajului vor fi folosite pentru dezvoltarea platformei și îmbunătățirea mecanismelor de consultare publică în procesul decizional.
1.3.2.2. Modificarea și ajustarea structurii rapoartelor autorităților publice centrale privind transparența în procesul decizional conform prevederilor legislației	2018	Cancelaria de Stat, Parlamentul	CNP, CALM	Structura rapoartelor ajustată/completată; structura rapoartelor autorităților publice privind transparența decizională corespunde prevederilor legislației	În curs de realizare Dat fiind faptul că Strategia a intrat în vigoare către finele lunii mai 2018, raportul privind transparența în procesul decizional pentru anul 2018 va fi întocmit conform prevederilor HG nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional. Pe parcursul anului 2019 urmează a fi inițiată procedura de modificare a structurii raportului.	
1.3.2.3. Actualizarea bazelor de date ale părților interesate și asigurarea accesibilității informației respective	2018	Cancelaria de Stat, Parlamentul	OSC, CNP, Consiliul ONG	Frecvența actualizărilor bazelor de date; funcționalitatea bazelor de date; numărul accesărilor bazelor de date	Realizat Conform prevederilor HG nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, APC elaborează, actualizează și publică lista organizațiilor neguvernamentale pe domenii de activitate. Totodată, Cancelaria de Stat a generalizat lista organizațiilor neguvernamentale pe domenii de activitate de la ministere într-o singură bază de date a părților interesate.	
1.3.2.4. Asigurarea publicării rezultatelor consultărilor publice pe pagina web www.particip.gov.md	2018–2020	Guvernul	OSC	Frecvența publicațiilor tuturor rezultatelor consultărilor publice	În curs de realizare Conform prevederilor cadrului normativ, în urma avizării și consultării publice, autorul proiectului întocmește sinteza tuturor obiecțiilor și propunerilor parvenite de la autorităților publice, precum și din partea reprezentanților societății civile și după caz, se plasează pe pagina web oficială a autorității publice, sau pe platforma guvernamentală particip.gov.md .	
1.3.2.5. Publicarea pe pagina web oficială a Parlamentului a amendamentelor deputaților și a tuturor modificărilor intervenite în textul proiectelor	2018–2020	Parlamentul	OSC	Frecvența publicațiilor tuturor amendamentelor și proiectelor actelor normative		

	actelor normative, imediat după parvenirea acestora					
1.3.3. Crearea și consolidarea, la nivel local, a mecanismelor care să permită accesarea informației și implicarea populației în procesul decizional	1.3.3.1. Crearea platformei pentru publicarea proiectelor de decizii ale autorităților publice locale	2018	Autoritățile APL	OSC, CALM	Platforma pentru publicarea proiectelor de decizii ale autorităților APL, creată; numărul, nivelul și geografia autorităților publice locale care au publicat proiecte de decizii pe platforma creată	Realizat Toate consiliile raionale și municipale dispun de pagini web cu compartiment dedicat transparenței decizionale. În vederea asigurării transparenței decizionale la nivel local, Cancelaria de Stat a asigurat lansarea Registrului de stat al actelor locale (RSAL), odată cu intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală la 28 octombrie 2018. Conform legislației, autoritățile administrației publice locale sînt obligate să includă în Registrul de stat al actelor locale deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea, dispozițiile primarului și ale președintelui raionului, actele pretorului, alte acte ale autorităților publice locale.
	1.3.3.2. Instituirea mecanismelor de colectare și compilare a informației privind transparența decizională la nivel local	2018	Autoritățile APL	OSC, CALM	Mecanisme de colectare și compilare a informației privind transparența decizională la nivel local, create; funcționalitatea mecanismelor create	Realizat În vederea asigurării transparenței decizionale la nivel local, Cancelaria de Stat a asigurat lansarea Registrului de stat al actelor locale (RSAL), odată cu intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală la 28 octombrie 2018. În anul 2018, a fost asigurat accesul pentru 896 autorități ale administrației publice locale de nivelul I, 32 administrației publice locale de nivelul II și 2 municipii (Chișinău și Bălți) la baza de date a RSAL, fiind conectate la sistem 10 oficii teritoriale. La finele anului 2018, au fost publicate circa 41000 acte pentru control administrativ în Registrul de stat al actelor locale.
	1.3.3.3. Elaborarea și aprobarea instrucțiunilor metodologice pentru implementarea legislației privind transparența în procesul decizional	2018	Cancelaria de Stat	OSC, CALM	Instrucțiunile metodologice elaborate; numărul, nivelul și geografia autorităților publice locale care utilizează instrucțiunile respective	În curs de realizare Instrucțiunile metodologice pentru implementarea legislației privind transparența în procesul decizional elaborate, urmează a fi aprobate și transmise către APL pentru aplicare.
Obiectivul general 2. Promovarea și consolidarea sustenabilității financiare a societății civile						
<i>Obiectivul specific 2.1. Stimularea populației și a sectorului privat privind susținerea societății civile</i>						
2.1.1. Perfecționarea mecanismului de	2.1.1.1. Desfășurarea campaniei de informare, la nivel National, despre	2018–2019	Consiliul ONG sau alt organ reprezentati	OSC	Campania informațională desfășurată; durata campaniei informaționale; tipurile, numărul și	În curs de realizare Consiliul ONG La data de 20.06.2018, membrii Consiliului ONG și reprezentanți ai Ministerului Finanțelor s-au întrunit

redirecționare a 2% din venitul persoanelor fizice și asigurarea funcționării acestuia	aplicarea mecanismului de redirecționare a 2% din venit		v al OSC		<p>geografia mass-mediei și a altor subiecți implicați în mediatizare; numărul spoturilor publicitare difuzate, al materialelor informative publicate</p> <p>într-o ședință de lucru, în cadrul căreia au discutat mai multe aspecte ce țin de îmbunătățirea implementării mecanismului de desemnare procentuală, în conformitate cu necesitățile beneficiarilor. Printre aspectele puse în discuție se numără:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implicarea Agenției Servicii Publice la crearea Listei beneficiarilor 2%; • Informarea organizațiilor înregistrate deja în Lista beneficiarilor 2% despre datoriile la bugetul public național; • Crearea unui mecanism de informare a contribuabililor despre necesitatea de a verifica și achita datoriile la impozitul pe venit și despre nevalidarea desemnărilor procentuale și motivul de nevalidare; • Completarea raportului anual statistic al Serviciului Fiscal de Stat privind 2%; • Conținutul declarației privind impozitul pe venit CET15. <p>La 18 ianuarie 2019, mai multe modificări ale Regulamentului privind desemnarea procentuală (Legea 2%) au fost publicate în Monitorul Oficial. Printre acestea se numără schimbarea competenței organului de înregistrare în lista beneficiarilor – Agenția Servicii Publice a înlocuit Ministerul Justiției în acest proces. În același timp, a fost îmbunătățit mecanismul de informare al contribuabililor despre existența datoriilor, precum și posibilitatea informării (inclusiv prin mijloace electronice) despre statutul desemnării procentuale. Astfel, Serviciul Fiscal de Stat va notifica contribuabililor abonați la serviciile electronice fiscale statutul desemnării, prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat. Aceste modificări au fost posibile inclusiv cu aportul Consiliului ONG.</p> <p>La 16 octombrie 2018, Consiliului ONG s-a întâlnit cu reprezentanții Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, Ministerului Justiției, Agenției de Servicii Publice, Centrului de Implementare a Reformelor. La ședință s-a discutat despre stipulările Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale și a Formularului CET15. Membrii Consiliului ONG au solicitat instituțiilor de resort modificarea Regulamentului încât să existe posibilitatea ca și liberii</p>
--	---	--	----------	--	--

						profesioniști să poată direcționa 2% din suma impozitului pe venit obținut în anul precedent, către organizațiile neguvernamentale care acționează în interes public și către entitățile religioase.
	2.1.1.2. Instruiri cu privire la mecanismul de redirecționare a 2% pentru reprezentanții OSC și pentru persoanele responsabile de implementarea acestuia	2018–2020	AAP	OSC	Numărul și periodicitatea instruirilor; numărul, domeniul de activitate și geografia persoanelor instruite; competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor; numărul OSC care au aplicat pentru redirecționarea a 2% din venit	Acțiune neinițiată , fiind condiționată de aprobarea ultimelor modificări prin Hotărârea Guvernului nr. 8/2019 pentru modificarea Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale.
	2.1.1.3. Evaluarea anuală ex-post privind implementarea mecanismului de redirecționare a 2% din venit și dezbateră rezultatelor evaluărilor respective	2018–2020	Ministerul Finanțelor	OSC	Numărul evaluărilor realizate; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor evaluărilor	Realizat Pe parcursul anului 2018 Ministerul Finanțelor a efectuat un studiu privind eficiența cadrului normativ secundar aferent mecanismului desemnării procentuale (2%). Urmare a studiului realizat de comun cu reprezentanții societății civile au fost formulate propuneri de modificare a Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1286/2016. Modificările au fost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 8/2019 pentru modificarea Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1286/2016.
2.1.2. Eficientizarea mecanismului de sponsorizare, filantropie și de deducere a donațiilor	2.1.2.1. Elaborarea unui studiu de politici privind aplicarea Legii nr. 1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare	2018	Cancelaria de Stat	OSC	Studiu elaborat	Realizat În anul 2018 Centrul CONTACT în colaborare cu ECNL a creat un grup de lucru a ONG-urilor pentru promovarea filantropiei. În cadrul acestui grup a fost realizate studii despre funcționarea legislației în acest domeniu. În 26 iunie 2018 a fost organizată masa rotundă cu participarea reprezentanților Ministerului Justiției și Finanțelor, ONG-urilor, donatorilor la care a fost prezentate recomandările grupului de lucru cu privire la modificarea legislației în domeniului filantropiei. În luna octombrie 2018 Ministerul Justiției a anunțat despre inițierea elaborării proiectului de lege privind notificarea Legii nr. 1420 din 31 octombrie 2002 cu privire la filantropie și sponsorizare. La 22 octombrie 2018 din partea grupului de lucru a fost expediată către MJ analiză sumară a legii cu

						recomandări pentru modificare.
	2.1.2.2. Modificarea cadrului normativ cu privire la filantropie și sponsorizare, după caz	2018	Parlamentul	OSC	Cadrul normativ modificat; numărul și potențialele efecte ale modificărilor cadrului normativ (elaborate/ aprobate) cu privire la mecanismul de sponsorizare și filantropie	Pe parcursul anului 2018, Ministerul Justiției a anunțat inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege privind modificarea Legii nr. 1420 din 31 octombrie 2002 cu privire la filantropie și sponsorizare, în vederea asigurării durabilității și independenței organizațiilor neguvernamentale. Proiectul legii urmează să vină cu un șir de modificări legislative care ar oferi soluții pentru remedierea unor curențe și excluderea unor impedimente nejustificate în activitatea participanților la acțiunile de filantropie și sponsorizare, precum și pentru stimularea activității filantropice și de sponsorizare.
	2.1.2.3. Ajustarea cadrului normativ fiscal privind deducerea donațiilor	2018	Ministerul Finanțelor	OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor cadrului normativ (elaborate/aprobate) cu privire la deducerea donațiilor	Realizat La data de 10.09.2018 a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 693/2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit, prin care a fost revăzut cadrul normativ ce vizează determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit, inclusiv deducerea donațiilor. Modul de deducere în scopuri fiscale a donațiilor efectuate în scopuri filantropice sau de sponsorizare este reglementat de prevederile pct. 57-65 ale Anexei nr. 1 la Hotărârea menționată. Urmare a adoptării normelor în cauză au fost excluse neclaritățile existente anterior vis-a-vis de modul de confirmare documentară a cheltuielilor suportate pentru efectuarea donațiilor. La fel, prin Legea nr. 302/2018 pentru modificarea unor acte legislative au fost efectuate ajustări la art. 21 alin. (4) din Codul fiscal. Amendamentul efectuat exceptează persoanele care fac o donație sub formă de mijloace bănești în scopuri filantropice și de sponsorizare potrivit art. 36 alin. (2) din Codul fiscal, de a fi calificate drept persoane care au obținut venit în mărimea sumei mijloacelor bănești donate.
	2.1.2.4. Evaluarea ex-post a implementării politicilor privind filantropia, sponsorizarea și deducerea donațiilor și dezbaterile rezultatelor acestora	2018–2020	Ministerul Finanțelor	OSC	Numărul evaluărilor realizate; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor evaluărilor	Acțiune neinițată , fiind condiționată de acțiunea 2.1.2.3.
2.1.3. Reglementarea	2.1.3.1. Ajustarea cadrului	2018	Parlamentul, MEI	OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor	În curs de realizare. A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 1165/2018 cu

și stimularea dezvoltării antreprenoria-tului social	normativ cu privire la antreprenoriatul social				actelor legislative (elabora-rate/aprobate) privind antreprenoriatul social	privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Antreprenorial Social și a listei genurilor de activitate ce constituie activități de antreprenoriat social. Conform Planului de acțiuni al Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru anul 2019, pentru Trimestrul IV, în vederea implementării prevederilor alin. (2), art. 365 al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, se preconizează elaborarea și aprobarea proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea măsurilor de sprijin și încurajarea antreprenoriatului social.
	2.1.3.2. Elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social	2018	MEI, MSMPS	OSC	Proiect elaborat	Realizat. Prin Hotărârea Guvernului nr. 1165/2018 a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social și lista genurilor de activitate ce constituie activități de antreprenoriat social. În luna decembrie 2018 a fost inițiat procesul de constituire a Comisiei naționale pentru Antreprenoriat Social care conform procedurilor legale se planifică a fi finalizat în trimestrul I al anului 2019.
	2.1.3.3. Monitorizarea implementării actelor normative cu privire la antreprenoriatul social	2018–2020	MEI	OSC	Numărul monitorizărilor; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor; numărul, tipurile și geografia întreprinderilor sociale create; numărul ședințelor Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social	În curs de realizare. Prin Ordinul Ministerului Economiei și Infrastructurii nr. 17 din 24 ianuarie 2019 a fost creată Comisia de selectare a membrilor Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social din partea societății civile. Conform Procesului-verbal nr. 1 din 29 ianuarie 2019 al ședinței Comisiei de selectare a membrilor Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social din partea societății civile, termenul limită de depunere a dosarelor de participare la concursul de selecție a membrilor a fost prestabilit pentru 19 februarie 2019.
	2.1.3.4. Promovarea antreprenoriatului social	2018–2020	MEI	OSC	Numărul, periodicitatea și aria inițiativelor de promovare a antreprenoriatului social	În curs de realizare. Conform Planului de acțiuni al Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru anul 2019, pentru Trimestrul IV, în vederea implementării prevederilor alin. (2), art. 365 al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, se preconizează elaborarea și aprobarea proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea măsurilor de sprijin și încurajarea antreprenoriatului social.
	2.1.3.5. Instruiri ale	2018–2020	MEI	OSC	Numărul și periodicitatea instruirilor; numărul,	Realizat. În cadrul proiectului „Dezvoltarea capacităților

	<p>reprezentanților autorităților publice și ai societății civile în domeniul antreprenoriatului social</p>				<p>domeniul de activitate și geografia persoanelor instruite; competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor respective</p>	<p>antreprenoriale ale diasporei Republicii Moldova” (D.O.M.D.E), implementat de către Cancelaria de Stat prin intermediul Biroului relații cu diaspora, cu susținerea financiară a Comisiei Europene, Centrului Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor de Migrație (ICMPD) și Ministerului Muncii și Politicilor Sociale al Republicii Italiene s-a participat în cadrul următoarelor evenimente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seminar de consolidare a capacităților de punere în aplicare a noului cadru juridic care definește sectorul terțiar și afacerile sociale în Italia, precum și susținerea părților interesate în definirea măsurilor de sprijin pentru stimularea economiei sociale în Moldova, desfășurat în perioada 28-29 septembrie 2018, cu participarea reprezentanților APC; - Vizită de studiu în Regiunea Veneto din Italia, ce a avut loc în perioada 22-25 octombrie 2018, cu participarea reprezentanților Oficiului Prim-ministrului; Ministerului Economiei și Infrastructurii; Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerului Educației, Culturii și Cercetării; Ministerului Justiției; Ministerului Finanțelor; Camerii de Comerț și Industrie; Biroului de relații cu diaspora; Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii; reprezentanților societății civile. <p>Pe data de 19 octombrie 2018 s-a participat la lucrările Atelierului de lucru între părțile interesate la nivel regional în domeniul întreprinderilor sociale, privind „Schimbul bunelor practici” și „Identificarea domeniilor de intervenție (nișe politice) pentru a facilita investițiile orientate spre impact în întreprinderile sociale din Republica Moldova”. Eveniment organizat de către Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii în cadrul proiectului Finance4SocialChange al Programului Transnațional Dunărea 2014-2020, co-finanțat din fondurile Uniunii Europene.</p> <p>La data de 27 noiembrie 2018, s-a participat la cea de-a IV-a ediție a Conferinței Naționale pentru Antreprenoriat Social, la EcoVisio Training Center, s. Rîșcova, r. Criuleni. În cadrul evenimentului au fost abordate următoarele aspecte: (i) Elaborarea unui set de recomandări privind documentele de politici publice care să reglementeze cel puțin trei mecanisme de</p>
--	---	--	--	--	---	--

						finanțare guvernamentală directă pentru întreprinderile sociale din Republica Moldova, (ii) analiza modelelor de politici și practici similare ale statelor UE în domeniul antreprenoriatului social.
	2.1.3.6. Elaborarea unui studiu privind oportunitatea acordării facilităților fiscale pentru antreprenoriatul social	2020	Ministerul Finanțelor, MEI	OSC	Studiul elaborat; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor cu privire la facilitățile fiscale pentru antreprenoriatul social	În curs de realizare Conform Planului de acțiuni al Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru anul 2019, pentru Trimestrul IV, în vederea implementării prevederilor alin. (2), art. 365 al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, se preconizează elaborarea și aprobarea proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea măsurilor de sprijin și încurajarea antreprenoriatului social.
	2.1.3.7. Evaluarea ex-post privind implementarea actelor normative referitoare la antreprenoriatul social	2018–2020	MEI	OSC	Numărul evaluărilor realizate; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor evaluărilor	În curs de realizare Exercițiul de evaluare ex-post privind implementarea prevederilor Capitolul VII „Antreprenoriatul social și întreprinderea socială” al Legii 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (introdus prin Legea nr. 223/2017, intrat în vigoare din 24.05.2018) urmează să se desfășoare în termenii prestabiliți, dat fiind faptul că, doar către finele anului 2018 a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 1165/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social și a listei genurilor de activitate ce constituie activități de antreprenoriat social.
<i>Obiectivul specific 2.2. Sporirea accesului la contractarea socială și a participării societății civile la implementarea politicilor publice prin intermediul contractării sociale</i>						
2.2.1. Ajustarea mecanismului de contractare directă a serviciilor și lucrărilor publice de către OSC	2.2.1.1. Realizarea unui studiu privind oportunitățile de contractare a serviciilor și lucrărilor publice de către OSC	2018	MSMPS	OSC	Studiul realizat; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor cu privire la oportunitățile de contractare a serviciilor și lucrărilor publice	În curs de realizare Cancelaria de Stat a desfășurat licitația publică de contractare a serviciilor OSC de expertizare și evaluare a politicilor promovate de Guvern. Scopul achiziționării serviciilor respective a fost de beneficia de o evaluare imparțială a rezultatelor de impact a politicilor publice. Recomandările formulate vor sta la baza politicilor de intervenție pe domeniile vizate și cele conexe, și la elaborarea noilor proiectuni de planificare strategică.
	2.2.1.2 Elaborarea modificărilor la Legea nr. 129/2012 privind acreditarea prestatorilor de servicii sociale și la Legea nr. 123/2010 cu privire la	2018	MSMPS	OSC	Numărul și potențialul transformativ al modificărilor (elaborate/aprobate) la Legea privind acreditarea prestatorilor serviciilor sociale și Legea cu privire	În curs de realizare La data de 6 noiembrie 2018 a avut loc ședința de lucru cu membrii Consiliului organizațiilor neguvernamentale, unde s-a agreat crearea unui grup de lucru pe domeniul asistenței sociale, format din reprezentanți ai autorităților publice centrale, reprezentanți ai Consiliului organizațiilor neguvernamentale.

	serviciile sociale				la serviciile sociale, care să garanteze accesul OSC acreditate la finanțele publice	Astfel, la data de 12 februarie 2019 a fost emis Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 176 cu privire la crearea Grupului de lucru intersectorial pentru dezvoltarea cadrului normativ.
	2.2.1.3. Promovarea mecanismului de achiziție al prestatorilor serviciilor sociale de către OSC	2018–2020	MSMPS	OSC	Numărul, periodicitatea și reprezentativitatea inițiativelor de promovare a mecanismului de achiziție	<p>În curs de realizare</p> <p>Pe parcursul anului 2018 a fost contractat Serviciul liniei telefonice de încredere adresate victimelor violenței gestionat de Centrul Internațional ”La Strada” prin procedura achizițiilor publice. Astfel, resursele financiare pentru asigurarea funcționalității acestui tip de serviciu au constituit 980,0 mii lei.</p> <p>Consiliul ONG</p> <p>Consiliul ONG, în comun cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a inițiat crearea unui grup de lucru care să propună modificarea mai multor legi ce reglementează/ influențează domeniul social din Republica Moldova, printre care: Legea nr. 435 din 28.12.2006 privind descentralizarea administrativă, Legea nr. 397 din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, Legea nr.131. din 03.07.2015 privind achizițiile publice.</p> <p>De asemenea, la 10.10.2018 a fost organizat Atelierul de lucru cu tematica ”Asigurarea sustenabilității serviciilor sociale transmise în gestiunea administrației publice locale”. Evenimentul a avut drept scop examinarea problemelor de ordin juridic, financiar și de resurse umane în crearea și deschiderea serviciilor sociale din cadrul comunităților rurale. O deosebită atenție a fost acordată aspectului financiar în procesul de transmitere în gestiune de la Organizațiile Nonguvernamentale la Autoritățile Publice Locale.</p> <p>La eveniment au participat șeful Biroului de Coordonare al Cooperării Tehnice ADA, reprezentanți de la CALM, Curtea de Conturi, Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și ai Autorităților Publice Locale unde A.O. ”Concordia. Proiecte Sociale” are dezvoltate servicii sociale.</p>
	2.2.1.4. Monitorizarea implicării OSC în procesul de achiziții publice și evaluarea anuală ex-post privind implementarea	2018–2020	MSMPS, Agenția Achiziții Publice	OSC	Numărul monitorizărilor și evaluărilor realizate; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor	Acțiune neinițiată.

	politicii aferente				monitorizărilor și evaluărilor	
2.2.2. Instruirea și promovarea bunelor practici în domeniul contractării sociale	2.2.2.1. Instruirea reprezentanților autorităților publice care implementează contractarea socială	2018–2020	MSMPS	OSC	Numărul și periodicitatea instruirilor organizate; numărul, domeniul de activitate, sexul, mediul (rural/urban), tipul instituției și geografia persoanelor instruite; competențele în domeniul contractării sociale dezvoltate ca urmare a instruirilor	Acțiune neinițiată.
	2.2.2.2. Organizarea evenimentelor privind promovarea bunelor practici și privind contractarea serviciilor sociale de către OSC	2018–2020	MSMPS	OSC	Numărul, varietatea și geografia evenimentelor realizate; numărul persoanelor implicate și informate în funcție de sex, mediu (rural/urban), limbă etc.	Acțiune neinițiată.

Obiectivul specific 2.3. Crearea mecanismelor pentru susținerea OSC de către stat

2.3.1. Asigurarea accesului OSC la fondurile publice și programele de finanțare publică prin extinderea și/sau îmbunătățirea mecanismelor existente și prin identificarea unor instrumente suplimentare	2.3.1.1. Elaborarea recomandărilor privind mecanismele programelor de finanțare publică a OSC	2019	Cancelaria de Stat/ SCSC	OSC	Recomandări elaborate	În curs de realizare Urmare a concursului public desfășurate Cancelaria de Stat privind contractarea serviciilor OSC de expertizare și evaluare a politicilor promovate de Guvern, a fost elaborat proiectul recomandărilor privind mecanismele programelor de finanțare publică a OSC. Totodată, aceste recomandări urmează a fi completate urmare a finalizării și evaluării prestării serviciilor contractate de la OSC, inclusiv prin unele consultări adiționale cu partenerii de dezvoltare.
	2.3.1.2. Elaborarea recomandărilor privind practica finanțării OSC locale	2019	Cancelaria de Stat/ SCSC	OSC	Recomandări elaborate	În curs de realizare Urmare a concursului public desfășurate Cancelaria de Stat privind contractarea serviciilor OSC de expertizare și evaluare a politicilor promovate de Guvern, a fost elaborat proiectul recomandărilor privind mecanismele programelor de finanțare publică a OSC, care va cuprinde și cele relevante la nivel local. Totodată, aceste recomandări urmează a fi completate urmare a finalizării și evaluării prestării serviciilor contractate de la OSC, inclusiv prin unele consultări adiționale cu partenerii de dezvoltare.

	2.3.1.3. Elaborarea modificărilor la cadrul normativ pentru implementarea recomandărilor, ca urmare a acțiunilor 2.3.1.1 și 2.3.1.2, și elaborarea notei informative	2018–2019	Ministerul Finanțelor, MSMPS, MADRM	OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor cadrului normativ; nota informativă elaborată	Acțiune neinițiată , fiind condiționată de realizarea acțiunilor 2.3.1.1 și 2.3.1.2.
	2.3.1.4. Examinarea și adoptarea modificărilor cadrului normativ	2018–2019	Parlamentul	OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor cadrului normativ adoptate	
	2.3.1.5. Identificarea practicilor de susținere nefinanciară a OSC de către stat	2019	Cancelaria de Stat	OSC	Practici identificate; recomandări elaborate	Acțiune neinițiată
	2.3.1.6. Ajustarea cadrului normativ pentru susținerea OSC de către stat	2019	Ministerul Finanțelor	OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor cadrului normativ adoptate pentru susținerea OSC de către stat	Acțiune neinițiată
2.3.2. Dezvoltarea mecanismelor de stimulare a implicării OSC și a populației în asigurarea respectării legislației și identificării încălcărilor	2.3.2.1. Studierea practicii internaționale relevante	2018–2019	SCSC	OSC	Practici internaționale studiate și recomandări elaborate	În curs de realizare Practici internaționale studiate și elaborate câteva recomandări, care urmează a fi completate cu implicarea partenerilor și autorităților.
	2.3.2.2. Ajustarea cadrului normativ pentru stimularea implicării OSC și a populației în asigurarea respectării legislației și identificării încălcărilor	2018–2019	Ministerul Justiției, Parlamentul	OSC	Cadrul normativ este ajustat și stimulează implicarea OSC și a populației în asigurarea respectării legislației și identificării încălcărilor	Acțiune neinițiată
2.3.3. Informarea și instruirea reprezentanților OSC privind standardele de contabilitate și regimul fiscal aplicat	2.3.3.1. Informarea și instruirea reprezentanților OSC, inclusiv la nivel local, privind regimul contabil și fiscal aplicat OSC	2018–2020	Serviciul Fiscal de Stat		Numărul și diversitatea materialelor informaționale elaborate și rulate; numărul și periodicitatea instruirilor organizate; numărul, domeniul, sexul, mediul (rural/urban) și geografia persoanelor instruite	Realizat Pe parcursul anului 2018 de către Serviciul Fiscal de Stat au fost organizate (conform Planului pentru contribuabili de organizarea seminarelor anului 2019, care poate fi accesat la adresa: http://www.sfs.md/Seminare.aspx) 3 403 seminare, în cadrul cărora au fost instruiți 50 929 de participanți, inclusiv reprezentanți ai OSC. Temele principale ale instruirilor au fost: - modificările operate în Codul fiscal prin prisma politicii bugetar-fiscale aprobate pentru anul

						2018; - aplicarea legislației fiscale conform modificărilor operate prin Legile nr. 178 din 26 iulie 2018, nr.179 din 26 iulie 2018 și nr. 180 din 26 iulie 2018. - particularitățile de întocmire și prezentare a Dării de seamă Forma IPC18; - aplicarea prevederilor Legii cu privire la tichetele de masă nr. 166 din 20.07.2017; - combaterea fenomenului „Salariilor în plic”, ș.a.
<i>Obiectivul specific 2.4. Perfecționarea legislației fiscale aplicate organizațiilor societății civile</i>						
2.4.1. Perfecționarea și unificarea într-un capitol separat al Codului fiscal a reglementărilor privind impozitul pe venit aplicat organizațiilor necomerciale	2.4.1.1. Elaborarea unui capitol separat în Codul fiscal care să cuprindă toate reglementările privind impozitul pe venit aplicat organizațiilor necomerciale	2019–2020	Ministerul Finanțelor	OSC	Completări ale Codului fiscal elaborate și adoptate	Acțiune neinițiată
	2.4.1.2. Reglementarea obligațiilor fiscale ale organizațiilor necomerciale în baza contractelor de prestare a serviciilor persoanelor rezidente și nerezidente	2019–2020	Ministerul Finanțelor	OSC	Modificări ale Codului fiscal elaborate și adoptate	Acțiune neinițiată
	2.4.1.3. Studierea oportunității ajustării cadrului normativ pentru includerea prevederilor permisibile de deducere a cheltuielilor de deplasare a voluntarilor și operarea modificărilor corespunzătoare ale cadrului normativ cu privire la voluntariat	2018–2019	Ministerul Finanțelor	OSC	Studiu elaborat; modificări ale actelor normative elaborate și aprobate	Acțiune neinițiată
2.4.2. Perfecționarea legislației fiscale privind TVA în raport cu OSC cu	2.4.2.1 Analizarea oportunității acordării scutirilor de TVA organizațiilor societății civile cu statut de utilitate publică	2018	Ministerul Finanțelor	OSC	Analiză efectuată și recomandări elaborate	În curs de realizare Luând în considerare necesitatea de colectare a datelor precum și examinarea experienței internaționale la acest capitol, perioada de elaborare a analizei necesită a fi extinsă.

statut de utilitate publică	2.4.2.2. Modificarea, după caz, a Codului fiscal în vederea acordării scutirii de TVA organizațiilor societății civile cu statut de utilitate publică, prin prisma analizei efectuate	2018–2019	Parlamentul, Ministerul Finanțelor	OSC	Modificări ale Codului fiscal elaborate și adoptate	În curs de realizare. Luând în considerare necesitatea de colectare a datelor precum și examinarea experienței internaționale la acest capitol, perioada de elaborare a analizei necesită a fi extinsă.
	2.4.2.3. Excluderea din valoarea livrării impozabile cu TVA a cheltuielilor aferente (transport, cazare, alimentare) contractelor de prestare a serviciilor de către persoanele rezidente și nerezidente în favoarea organizațiilor necomerciale	2018–2019	Ministerul Finanțelor	OSC	Modificări ale Codului fiscal elaborate și adoptate	În curs de realizare Luând în considerare necesitatea de colectare a datelor precum și examinarea experienței internaționale la acest capitol, perioada de elaborare a analizei necesită a fi extinsă.

Obiectivul general 3. Dezvoltarea spiritului civic activ și a voluntariatului

Obiectivul specific 3.1. Ajustarea cadrului normativ de bază și a celui conex conform recomandărilor europene, precum și ajustarea acestora la prevederile Legii voluntariatului nr.121/2010 și ale Regulamentului de aplicare a Legii voluntariatului nr.121 din 18 iunie 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.158/2012

3.1.1. Ajustarea cadrului normativ de bază la standardele europene din domeniul voluntariatului	3.1.1.1. Completarea Legii voluntariatului, inclusiv cu prevederi referitoare la Centrul Național de Voluntariat din Moldova și la Comisia de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat, specificându-se atribuțiile acestora	2018	Parlamentul, Cancelaria de Stat MECC	CV, CAP	Legea voluntariatului completată; funcțiile CNVM și CCIGAV sînt specificate; numărul și potențialele efecte ale măsurilor de stimulare a voluntariatului, inclusiv pentru persoane în etate și alte categorii sociale	În curs de realizare Centrul Național al Voluntariatului este deja inclus în prezenta Lege, la acțiunea 3.2.1.2., respectiv, trebuie analizată oportunitatea completării Legii Voluntariatului, în scopul evitării dublării acestei prevederi. La fel, conform prevederilor art.14 și art. 18 din Legea Voluntariatului, prin Hotărârea de Guvern nr.158/2012 cu privire la implementarea Legii voluntariatului nr. 121 din 18 iunie 2010 au fost aprobate mecanismele și standardele de aplicare a legii nominalizate. La punctele 55 și 132 este prevăzută crearea unei Comisii, care va certifica instituțiile gazdă ce îndeplinesc standardele minime de calitate. Comisia este funcțională din anul 2014.
	3.1.1.2. Ajustarea Regulamentului de aplicare a Legii voluntariatului conform amendamentelor operate	2018	Guvernul, ministerele de resort	CV, CAP	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor operate la regulamentele corespunzătoare	În curs de realizare Acțiunea este condiționată de către acțiunea 3.1.1.1.

	și a regulamentelor ministerelor de resort pentru asumarea responsabilităților pe aspecte de voluntariat					
3.1.2. Crearea mecanismelor necesare și ajustarea cadrului normativ conex conform recomandărilor europene, precum și ajustarea acestuia la prevederile Legii voluntariatului nr. 121 din 18 iunie 2010 și ale Regulamentului de aplicare a Legii voluntariatului nr. 121 din 18 iunie 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 158/2012	3.1.2.1. Elaborarea mecanismelor și a formularului on-line de colectare a datelor statistice privind voluntariatul formal	2018–2019	MSMPS, MECC	CAP, CCIGAV, CNVM	Mecanismele și formularul on-line de colectare a datelor statistice, elaborate; numărul, geografia și domeniile instituțiilor gazdă care utilizează formularul on-line elaborat	În curs de realizare La ședința Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat din 30 martie 2018, a fost aprobat modelul-tip de raport anual pentru voluntariat, care conține prevederi referitoare la structura formularului de colectare a datelor statistice. Totodată, s-a stabilit mecanismul de colectare a formularelor până la 1 martie a fiecărui an calendaristic.
	3.1.2.2. Adoptarea conceptului de dezvoltare a voluntariatului ca formă de muncă neremunerată	2018–2019	MSMPS	CAP	Conceptul de dezvoltare a voluntariatului ca formă de muncă neremunerată este elaborat și adoptat	Acțiune neinițată
	3.1.2.3. Ajustarea cadrului normativ privind ocuparea forței de muncă, cu scopul implicării șomerilor și a beneficiarilor de ajutor social în activități de voluntariat	2018	MSMPS, ANOFM, Ministerul Justiției	CAP	Proiect de act normativ elaborat și aprobat	Realizat A fost adoptată Legea nr.105 din 14 iunie 2012 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, care a intrat în vigoare la data de 10.02.2019. În acest context, art.34, alin. 7 prevede că șomerii pot fi antrenați și în activități de voluntariat conform Legii voluntariatului nr. 121/2010.
	3.1.2.4. Adoptarea Codului de etică a voluntarului	2018–2019	Parlamentul, CNVM	CAP	Codul de etică a voluntarului, adoptat; funcționalitatea Codului de etică a voluntarului	Acțiune neinițată.

Obiectivul specific 3.2. Promovarea voluntariatului prin intermediul unor structuri naționale ale infrastructurii de voluntariat

3.2.1. Crearea unor structuri naționale de dezvoltare a voluntariatului și sporirea numărului acestora	3.2.1.1. Implicarea instituțiilor gazdă ale activității de voluntariat în crearea grupurilor de acțiune locală	2018 – 2020	MADRM, MECC, Ministerul Justiției, MEI	CAP, CALM	Numărul, geografia și diversitatea grupurilor de acțiune locală create; numărul, geografia și diversitatea instituțiilor gazdă implicate; funcționalitatea grupurilor de acțiune locală	În curs de realizare Rețeaua Națională a Consiliilor Raionale/ Municipale ale Tinerilor, în calitate de instituție gazdă a activității de voluntariat, acoperă peste 50% din numărul total de UAT de nivelul II. Respectiv, pe parcursul anului 2018, rețeaua a reușit să implice peste 545 de tineri, care reprezintă 72 de Consilii Locale ale Tinerilor.
	3.2.1.2. Instituirea Centrului	2018	Guvernul	CAP	Centrul Național de Voluntariat din Moldova,	În curs de realizare A fost realizată o analiză a potențialelor scenarii de

	Național de Voluntariat din Moldova				instituit; funcționalitatea centrului respectiv	<p>instituire a Centrului, urmează a fi aprobată decizia cu privire la statutul, atribuțiile acestuia și operate modificările de rigoare la cadrul normativ.</p> <p>Consiliul ONG Organizațiile membre ale Consiliului ONG s-au focusat pe activități care facilitează constituirea Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret și a Centrului Național de Voluntariat din Moldova. În acest sens, Platforma pentru Cetățenie Activă (CAP), Asociația Obștească „Tinerii pentru dreptul la viață” (TDV), Asociația „MOTIVAȚIE” din Moldova și Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM) s-au întâlnit cu reprezentanți de la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și au discutat despre procedura constituirii acestor instituții. Ministerului Finanțelor (responsabil de estimarea costurilor de funcționare a Centrului Național de Voluntariat din Moldova în baza exemplului unei agenții similare cu 5 persoane angajate și de studierea oportunității ajustării cadrului normativ pentru includerea prevederilor permisibile de deducere a cheltuielilor de deplasare a voluntarilor și operarea modificărilor corespunzătoare ale cadrului normativ cu privire la voluntariat)— i-a fost expediată o solicitare de informare despre etapele de realizare a acțiunilor.</p> <p>În contextul mai multor întâlniri și discuții, Platforma pentru Cetățenie Activă și Parteneriat pentru Drepturile Omului (CAP) și Asociația „Tinerii pentru dreptul la viață (TDV) au expediat către Cabinetul Prim-ministrului, Cancelaria de Stat și MECC un concept de politici publice cu referință la CNVM (cu argumentarea de finalizare a ideii creării Centrului Național de Voluntariat și Cetățenie Activă (CNVCA). Aceste demersuri au ca scop crearea de către Guvern a unei structuri publice care să asigure comunicarea între autorități și organizațiile societății civile, ca o eventuală componentă a Centrului Național de Voluntariat din Moldova (CNVM) pentru a implementa politici de voluntariat care asigură funcționalitatea Legii voluntariatului.</p>
	3.2.1.3. Crearea grupurilor de	2018– 2020	MECC, APC,	HAI, CAP,	Numărul, periodicitatea și aria acțiunilor de susținere a	<p>În curs de realizare Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale</p>

	inițiativă și susținerea activității acestora		APL	CNTM	grupurilor de inițiativă; numărul și varietatea subiecților implicați; numărul și geografia grupurilor de inițiativă care au beneficiat de suport	<p>În anul 2018 a fost creată rețeaua mobilizatorilor comunitari pentru vârstnici (desemnați la solicitarea Ministerului de către APL) și organizate training-uri în cadrul cărora au fost discutate modele pozitive internaționale și naționale privind mobilizarea comunității, schimb de experiență privind activitățile organizate, colaborarea cu APL. Pe parcursul anului 2018 în incinta MSMPS au fost desfășurate 2 întruniri ale mobilizatorilor comunitari.</p> <p>Ministerul Educației, Culturii și Cercetării În scopul mobilizării tinerilor, dezvoltării spiritului civic și implicării acestora în diverse activități la nivel de comunitate, a fost oferită consultanță, suport logistic și metodologic grupurilor de inițiativă ale tinerilor, în vederea creării structurilor reprezentative ale tinerilor și implicarea acestora în procesul de luare a deciziilor la nivel local. În acest context, Rețeaua Națională a Consiliilor Raionale/ Municipale ale Tinerilor a facilitat crearea grupurilor de inițiativă ale tinerilor în 5 comunități din țară (Cantemir, Călărași, Râșcani, Șoldănești, Glodeni).</p>
	3.2.1.4 Estimarea costurilor de funcționare a Centrului Național de Voluntariat din Moldova pe exemplul unei agenții similare cu 5 persoane angajate	2018	Ministerul Finanțelor		Costuri estimate	<p>În curs de realizare A fost realizată o analiză a potențialelor scenarii de instituire a Centrului, urmează a fi aprobată decizia cu privire la statutul, atribuțiile acestuia și operate modificările de rigoare la cadrul normativ. Acțiunea respectivă derivă din acțiunea 3.2.1.2. din Plan, care prevede Instituirea Centrului Național de Voluntariat din Moldova (CNV).</p>
3.2.2. Promovarea la diferite niveluri de învățământ a instruirii în domeniul managementului i voluntarilor	3.2.2.1. Elaborarea și promovarea curriculumului pentru instruirea coordonatorilor de voluntari, inclusiv pentru instituțiile de învățământ superior	2018	MECC, AAP	CRRM, CV, IFC, CAP	Curriculumul pentru instruirea coordonatorilor de voluntari elaborat; numărul și aria de promovare a curriculumului; instituțiile care utilizează curriculumul respectiv în procesul de învățământ	<p>În curs de realizare Au fost purtate discuții cu AAP privind inițierea acțiunii și urmează a fi creat un grup de lucru pentru a determina resursele financiare necesare pentru acoperirea acțiunii</p>
	3.2.2.2. Elaborarea și promovarea modulului „Managementul voluntarilor” ca parte a	2018–2019	MECC	CRRM, CV, IFC, CAP	Modulul „Managementul voluntarilor” elaborat; inițiativele de promovare a modulului elaborate	Acțiune neinițiată

	managementului resurselor umane					
	3.2.2.3. Formarea cadrelor didactice specializate în managementul voluntarilor care vor asigura instruirea coordonatorilor de voluntari	2019–2020	MECC	CRRM, CV, IFC, CAP	Numărul cadrelor didactice specializate în managementul voluntarilor, dezagregați pe sex, mediu (rural/urban), geografie etc.; competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor respective	Acțiune neinițiată
	3.2.2.4. Instruirea în managementul voluntarilor a conducătorilor/funcționarilor publici din cadrul autorităților APC și al autorităților APL de nivelurile I și II	2018 – 2020	AAP	CV, CAP	Numărul funcționarilor publici instruiți (dezagregați pe nivelurile administrației publice, sex, geografie etc.); competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor respective	În curs de realizare Au fost purtate discuții cu AAP privind inițierea acțiunii și urmează a fi creat un grup de lucru pentru a determina resursele financiare necesare pentru acoperirea acțiunii.
	3.2.2.5. Instruirea coordonatorilor de voluntari pentru alte instituții publice și pentru organizațiile societății civile	2018 – 2020	Institutul de Științe ale Educației	CV, CAP	Numărul de coordonatori de voluntari instruiți; competențele dezvoltate ca urmare ale instruirilor respective; numărul și varietatea instituțiilor publice și ale OSC care au beneficiat de instruirea coordonatorilor de voluntari	În curs de realizare Ministerul Educației, Culturii și Cercetării În scopul identificării necesităților de informare și instruire, a fost elaborat și expediat un formular de colectare a datelor către coordonatorii de voluntari ai instituțiilor gazdă a activităților de voluntariat acreditate. Urmează a fi identificat conținutul, formatul și partenerii pentru realizarea instruirii pe parcursul anului 2019. Institutul de Științe ale Educației În programele de formare continuă a cadrelor didactice și de conducere ale IȘE sunt proiectate unități de conținut cu referire la educația pentru voluntariat. În 2018 au fost instruite circa 1000 de cadre didactice din instituțiile de învățământ general.
3.2.3. Crearea bazei naționale de date privind voluntariatul	3.2.3.1. Asigurarea funcționalității Platformei naționale de voluntariat și promovarea acesteia	2018–2020	MSMPS, CNVM	CAP	Pagina web adaptată, funcțională și relevantă promovării și dezvoltării voluntariatului; numărul accesărilor paginii respective; numărul și varietatea instituțiilor gazdă promotoare a voluntariatului prin intermediul platformei	Acțiune neinițiată

					respective	
	3.2.3.2. Crearea unui modul de interconectare a bazei de date de pe pagina web a Platformei naționale de voluntariat cu baza de date națională privind ocuparea forței de muncă a ANOFM	2018	ANOFM, Centrul de Guvernare Electronică	CAP	Pagina web a Platformei naționale de voluntariat este interconectată cu baza națională de date privind ocuparea forței de muncă; funcționalitatea interconectării	În curs de realizare Au fost purtate discuții cu ANOFM privind inițierea acțiunii și urmează a fi creat un grup de lucru pentru a determina resursele financiare necesare pentru acoperirea acțiunii. Inclusiv vor fi invitați și partenerii de dezvoltare la discuții.
3.2.4. Promovarea potențialelor beneficii ale voluntariatului	3.2.4.1. Organizarea Săptămânii naționale a voluntariatului, Festivalului voluntarilor și a Conferinței naționale a voluntariatului	2018–2020	MECC, CNVM	CV, CAP, Serviciul pentru Pace	Numărul, periodicitatea și amploarea evenimentelor organizate; numărul organizațiilor, instituțiilor și persoanelor care au participat și/sau au susținut inițiativele desfășurate	În curs de realizare Ministerul Educației, Culturii și Cercetării În perioada 1-7 octombrie 2018, a fost desfășurată Săptămâna Națională a Voluntariatului 2018 (SNV 2018), ediția a XII-a, care este cel mai mare eveniment de promovare a voluntariatului la nivel republican. Evenimentul a fost organizat de A.O. „Tinerii pentru dreptul la viață” (TDV), în cadrul proiectului „SNV 2018 – Hai în gașca voluntarilor”, susținut financiar prin intermediul Programului de Granturi 2018 pentru organizațiile de tineret al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. Evenimentul a mobilizat un număr mare de organizații și cetățeni din toată țara, pentru a promova voluntariatul și implicarea civică a comunității, proces facilitat de către 37 de Coordonatori Raionali / Municipali. Pe parcursul acestei săptămâni, autoritățile publice, instituțiile publice, organizațiile societății civile și grupurile de inițiativă, în parteneriat cu mass-media, mediul de afaceri, persoane publice etc., au realizat campanii de sensibilizare, dezbateri pe tema voluntariatului, acțiuni de caritate, salubritate, șezători, instruiri etc. În cadrul SNV 2018, au fost desfășurate peste 2 mii de activități cu implicarea a peste 60 mii de voluntari din toată țara. La 2 decembrie 2018, la Cahul, a fost organizat Festivalul Regional al Voluntarilor din Regiunea de Sud. Festivalul a avut drept scop aprecierea voluntarilor și organizațiilor care promovează voluntariatul în următoarele raioane: Basarabeasca, Cahul, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Ștefan Voda, Leova, Taraclia. Festivalul a avut următoarele categorii de premii: 1) Cel mai activ tânăr Coordonator de voluntari din regiunea de Sud 2018; 2) Cea mai activă Organizație/Asociație Obștească, care

					<p>a promovat voluntariatul în regiunea de Sud 2018;</p> <p>3) Cel mai activ tânăr Voluntar din regiunea de Sud 2018;</p> <p>4) Cel mai activ tânăr jurnalist/blogger, care a promovat voluntariatul pe parcursul anului din regiunea de Sud 2018;</p> <p>5) Voluntariatul promovat prin intermediul multimedia, secțiune foto și video din regiunea de Sud 2018;</p> <p>6) Cel mai activ grup de inițiativă care a promovat voluntariatul pe parcursul anului din regiunea de Sud 2018;</p> <p>7) Cel mai bun proiect/activitate/acțiune de voluntariat realizată în regiunea de Sud 2018.</p> <p>La data de 20 decembrie 2018, a fost organizată Gala de premiere „Jos pălăria în fața voluntarilor!” – ediția 2018, în cadrul căreia au fost decernate premii la următoarele categorii:</p> <p>1) Cel mai activ voluntar;</p> <p>2) Cel mai bun Coordonator de voluntari;</p> <p>3) Cel mai bun produs/campanie/Eveniment, care promovează voluntariatul sau/și implică voluntari;</p> <p>4) Cea mai cost-eficientă susținere financiară a sectorului de voluntariat;</p> <p>5) Cea mai bună implicare/promovare a voluntariatului internațional;</p> <p>6) Cea mai activă Instituție Gazdă a Activității de Voluntariat (IGAV);</p> <p>7) Cei mai activi Coordonatori Raionali/Municipali ai Săptămânii Naționale a Voluntariatului 2018;</p> <p>8) Cele mai interesante poze, care au fost postate pe rețelele de socializare cu #SNV2018.</p> <p>Consiliul ONG</p> <p>În 2018, Platforma pentru Cetățenie Activă (CAP) și Asociația Obștească „Tinerii pentru dreptul la viață” (TDV) , în parteneriat cu Cancelaria de Stat și APL au organizat Săptămâna Națională a Voluntariatului, Gala de premiere „Jos pălăria în fața voluntarilor!” și Conferința Națională a Voluntariatului. Săptămâna Națională a Voluntariatului 2018 a fost organizată în perioada 2-8 octombrie, cu participarea/ implicarea a 60 000 voluntari. La data de 20 decembrie 2018 a avut loc Gala de premiere „Jos pălăria în fața voluntarilor!”.</p>
--	--	--	--	--	--

						Evenimentele menționate au fost precedate de instruiți regionale organizate în Bălți, Cahul, Chișinău și Comrat legate de implicarea instituțiilor gazdă ale activității de voluntariat în crearea grupurilor de acțiune locală (GAL).
3.2.4.2. Desfășurarea campaniilor publice de promovare a implicării voluntarilor în diverse domenii	2018–2020	MECC, CNVM	CAP	Numărul, periodicitatea și amploarea evenimentelor organizate; numărul organizațiilor, instituțiilor și persoanelor care au participat și/sau au susținut inițiativele desfășurate		<p>În curs de realizare Ministerul Educației, Culturii și Cercetării La data de 16 august 2018, la Bălți, a fost desfășurat evenimentul „La La Play Voluntariat”, activitate organizată în cadrul proiectului „Moldovan National Youth Orchestra: La La Play Worldwide”, implementat de A.O. Asociația Muzical- Corală în cadrul Programului de Granturi 2018 pentru organizațiile de tineret. Evenimentul a avut scopul de a promova voluntariatul. Acțiunea s-a desfășurat în cadrul Centrului de plasament pentru persoane adulte cu dizabilități. Echipa La La Play, alături de Centrul Republican de Voluntariat, au realizat un concert în curtea Centrului de plasament pentru 200 de beneficiari. În contextul organizării și desfășurării activității „Ziua Faptelor Bune 2018”, activitate organizată în cadrul proiectului „Rețeaua Faptelor Bune”, susținut financiar prin intermediul Programului de Granturi 2018 pentru organizațiile de tineret, a fost desfășurată o amplă campanie de informare privind importanța voluntariatului și mobilizarea voluntarilor.</p>
3.2.4.3. Realizarea unui studiu privind posibilitatea dezvoltării diferitor tipuri de voluntariat, care să includă beneficiile, impactul și contribuția acestora în combaterea și reducerea sărăciei	2018	MECC, CNVM	CV, CAP	Studiul realizat; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor		<p>În curs de realizare A fost realizată o analiză a potențialelor scenarii de instituire a Centrului, urmează a fi aprobată decizia cu privire la statutul, atribuțiile acestuia și operate modificările de rigoare la cadrul normativ.</p> <p>Studiul va fi realizat de către MECC odată cu instituirea și în cooperare cu Centrul Național de Voluntariat.</p>
3.2.4.4. Asigurarea funcționării Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat, precum și a instrumentelor de lucru necesare în activitatea de	2018–2020	MECC, CNVM	CAP	Numărul organizațiilor acreditate, numărul carnetelor de voluntar; numărul registrelor de evidență a voluntarilor; numărul registrelor de evidență a contractelor de voluntariat și a		<p>Realizat Ministerul Educației, Culturii și Cercetării În contextul expirării mandatului precedent al membrilor Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat, au fost identificați noi membri pentru următorul mandat de 3 ani (17.01.2018-17.01.2021). Pe parcursul anului 2018, au avut loc 4 ședințe ale Comisiei, în rezultatul cărora au fost</p>

	voluntariat				certificatelor nominale de voluntariat; numărul registrelor de evidență a carnetelor de voluntar	acreditate 31 de instituții gazdă a activității de voluntariat din cele 34 de dosare depuse. În perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2018, au fost oferite 600 de carnete de voluntar. Fiecare instituție gazdă a activității de voluntariat deține 3 registre de bază: 1) registrul de evidență a carnetelor de voluntar; 2) registrul de evidență a voluntarilor; 3) registrul de evidență a contractelor.
<i>Obiectivul specific 3.3. Promovarea spiritului civic și a educației civice</i>						
3.3.1. Evaluarea curriculumului la disciplina școlară „Educația civică” și instruirea cadrelor didactice	3.3.1.1. Elaborarea modificărilor la curriculumul disciplinei școlare respective	2018	MECC	CAP, CNTM	Curriculumul la disciplina școlară modificat; numărul modificărilor recomandate și acceptate	Realizat Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Pe parcursul anului 2018, în contextul reformei curriculare, a fost reconceptualizată disciplina școlară Educație pentru societate cu statut obligatoriu pentru elevii din învățământul gimnazial și liceal, care a înlocuit actuala disciplină Educație civică. Implementarea conținuturilor disciplinei reconceptualizate a început la 1 septembrie, 2018, în clasele a V-a și a X-a și prevede formarea la elevi a valorilor statului de drept, dezvoltarea competențelor necesare respectării drepturilor și responsabilităților cetățenești prin prisma studierii modulelor integrate cu referire la Educația pentru cetățenia democratică, Educația pentru drepturile omului, Educația pentru integritate, Educația patriotică, Educația interculturală etc. În anul de studii ulterior, 2019-2020, conținuturile disciplinei reconceptualizate Educație pentru societate vor fi implementate gradual, continuând cu clasele a VI-a și a XI-a. Noul Curriculum la disciplina Educație pentru societate este însoțit de Ghidul de implementare a curriculumului, care a fost repartizat în toate instituțiile de învățământ gimnazial și liceal.
	3.3.1.2. Instruirea anuală a profesorilor în domeniul educației pentru cetățenia democratică, participării la administrarea treburilor publice, transparenței decizionale și a educației interculturale	2018–2020	MECC	CNTM, FAM	Numărul și periodicitatea instruirilor desfășurate; numărul și geografia persoanelor instruite; rezultatele pretestare și posttestare ale persoanelor instruite	În curs de realizare Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Pentru punerea în aplicare a noului Curriculum reconceptualizat la disciplina Educație pentru societate, MECC a organizat și desfășurat 6 formări la nivel național cu participarea a 4 formatori naționali și 86 de formatori locali. Totodată, în 35 de centre raionale au fost desfășurate stagii de instruire, la care au participat 1838 de cadre didactice și manageriale.

3.3.2. Elaborarea conceptului de dezvoltare a educației nonformale	3.3.2.1. Elaborarea Regulamentului de certificare a cunoștințelor dobândite în contextul nonformal și informal	2018	Cancelaria de Stat, MECC	CNTM, HAI	Conceptul elaborat stabilește cadrul de dezvoltare a educației nonformale	Realizat Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 65/2019 a fost aprobat Regulamentul privind validarea educației nonformale și informale.
3.3.3. Promovarea educației civice nonformale, inclusiv în rândul persoanelor cu oportunități reduse ^[1]	3.3.3.1. Promovarea și recunoașterea activităților de educație nonformală, inclusiv prin intermediul forumurilor	2018–2020	MECC	CNTM	Numărul, periodicitatea și amploarea evenimentelor organizate; numărul, domeniul și geografia participanților; varietatea promovării evenimentelor și actorilor implicați	În curs de realizare Ministerul Educației, Culturii și Cercetării La 12.12.2018, a avut loc Forumul educațional „Viziunea mea pentru școala noastră”.
	3.3.3.2. Crearea și dezvoltarea unor secțiuni separate pe paginile web ale autorităților publice și ale organizațiilor societății civile privind oportunitățile de educație nonformală, inclusiv pentru persoanele cu oportunități reduse	2018–2020	APC, APL	CNTM	Numărul paginilor web asigurate cu secțiuni separate corespunzătoare; numărul, varietatea și geografia utilizatorilor, inclusiv ale persoanelor cu oportunități reduse	În curs de realizare La 12.12.2018, a avut loc Forumul educațional „Viziunea mea pentru școala noastră”. Centrul Republican pentru Copii și Tineret ARTICO este o instituție de învățământ care promovează educația nonformală. Aici, într-un mediu de activitate cu abordare creativă și de calitate, copiii și tinerii se dezvoltă armonios alături de îndrumători dedicați. Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM) a implementat un proiect „Oportunități de educație non-formală pentru tineri prin instruire la distanță”, cu suportul Programului anual de granturi pentru sectorul de tineret al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Scopul proiectului este sporirea nivelului de integrare lingvistică, socială și profesională a tinerilor, reprezentanți ai minorităților etnice din regiunea Nord, Sud și Centru a RM, prin instruirea lingvistică la distanță. Pentru a evalua rezultatele activității Erasmus+ Youth Info Centru în Moldova, Institutul de Instruire în Dezvoltare „MilleniuM” organizează prima Conferință Non-Formală în Republica Moldova privind oportunitățile oferite de programul Erasmus+ pentru tineri și organizațiile de tineret din Republica Moldova, pentru a evidenția și coordona eforturile naționale în domeniul tineret și educației non-formale și a discuta

						progresele înregistrate în implementarea programului Erasmus+ de către organizațiile din Republica Moldova.
	3.3.3.3. Instruirea anuală a profesorilor din învățământul secundar privind metodele și importanța educației nonformale și a celei interculturale	2018–2020	MECC	CNTM	Numărul și geografia profesorilor instruiți; numărul orelor de instruire în domeniul educației nonformale și al celei interculturale; rezultatele pretestare și posttestare ale persoanelor instruite	Acțiune neinițiată
	3.3.3.4. Organizarea anuală a Săptămânii educației nonformale în școli	2018–2020	MECC	CNTM	Numărul activităților desfășurate; numărul și geografia școlilor implicate; numărul elevilor implicați	Acțiune condiționată de acțiunea 3.3.2.1, prin Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării nr. 65/2019 a fost aprobat Regulamentul privind validarea educației nonformale și informale.
	3.3.3.5. Instruirea anuală a lucrătorilor de tineret și a personalului de specialitate din domeniul culturii privind promovarea și recunoașterea competențelor dobândite în cadrul educației nonformale	2018–2020	MECC	CNTM	Numărul, domeniul și geografia personalului instruit; rezultatele pretestare și posttestare ale persoanelor instruite	<p>În curs de realizare Ministerul Educației, Culturii și Cercetării În cadrul procesului de implementare a Programului de Dezvoltare a Centrelor de Tineret pentru anii 2017-2022 (PDCT), inclusiv a componentei „Fondul comun pentru dezvoltarea serviciilor de tineret”, implementat de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Fondul Națiunilor Unite pentru Populație, au fost organizate, în total, 4 activități de instruire: 2 instruiți privind dezvoltarea instituțională și 2 instruiți privind metodele de lucru cu tinerii. Drept rezultate menționăm:</p> <p>1) Dezvoltarea capacității a 20 de Centre de Tineret, parte a PNDCT, în planificarea și organizarea lucrului cu tinerii, fiind realizate în acest sens 4 activități de formare și instruire a managerilor și specialiștilor Centrelor de Tineret, cu participarea a aprox. 50 de beneficiari unici;</p> <p>2) Cunoștințele specialiștilor în lucru de tineret privind cadrul legal și reglator de activitate au fost îmbunătățite. Specialiștii din cadrul Centrelor de Tineret sunt conștienți de rolurile și responsabilitățile lor în conformitate cu legislația în vigoare;</p> <p>3) Specialiștii în lucru de tineret au cunoștințe în aplicarea diverselor metode nonformale de lucru cu tinerii, conform competențelor de bază ale lucrătorului de tineret (modelul Consiliului Europei).</p>

3.3.4. Informarea privind inițiativa civică și educarea spiritului civic la nivel comunitar	3.3.4.1. Instruirea anuală a reprezentanților APL privind conceptul democrației participative și al inițiativei civice	2018–2020	AAP	CALM, CNTM	Numărul, nivelul și geografia aleșilor locali și a funcționarilor publici din APL instruiți; rezultatele pretestare și posttestare ale persoanelor instruite; amploarea promovării evenimentelor de instruire	În curs de realizare Au fost purtate discuții cu AAP privind inițierea acțiunii și urmează a fi creat un grup de lucru pentru a determina resursele financiare necesare pentru acoperirea acțiunii.
	3.3.4.2. Instruirea reprezentanților comunității de către personalul de specialitate din bibliotecile publice privind democrația participativă și inițiativa civică	2018–2020	MECC	ABRM	Numărul și varietatea reprezentanților comunității instruiți de către personalul bibliotecilor publice; numărul și geografia instruirilor organizate; rezultatele pretestare și posttestare ale persoanelor instruite; amploarea promovării evenimentelor de instruire	În curs de realizare Ministerul Educației, Culturii și Cercetării Peste 1000 de biblioteci publice din 861 de localități oferă instruirii și servicii moderne conform interesului fiecărui membru al comunității, inclusiv și instruirii privind democrația participativă și inițiativa civică, educația interculturală
	3.3.4.3. Organizarea anuală, la nivel local, a campaniilor de informare și a altor acțiuni cu implicarea APL privind promovarea spiritului civic comunitar	2018–2020	APL, Cancelaria de Stat	CALM, CNTM	Numărul și geografia campaniilor organizate; numărul persoanelor implicate; nivelul de informare a comunităților din ariile de desfășurare a campaniilor locale	În curs de realizare Cahul - a fost creat Consiliul Raional de Participare; O pagina web pentru transparenta decizională; Cantemir - a fost organizată Săptămâna națională a Voluntariatului (55 grupuri de voluntari, implicați în 63 activități de voluntariat. Ungheni - 6 mecanisme de stimulare a participării populației la procesul decizional; Publicarea proiectelor actelor normative pe pagina web, panoul informativ, etc; 10 bune practici privind participarea populației la procesul decizional; 33 campanii de informare pentru promovarea spiritului civic comunitar cu implicarea a 660 tineri; 4 evenimente culturale cu participarea formațiilor artistice de etnie romă și ucraineană. Cimișlia - trimestrial sunt realizate acțiuni: Festivaluri naționale, Seminare de mobilizare și promovare, biblioteca mobilă, vernisaje în cadrul Muzeului de Istorie Etnografie și Artă, diverse acțiuni în număr de 23. Numărul voluntarilor implicați: 2 ONG de tineret, Clubul lucrătorilor în domeniul culturii, agenți economici. Sîngerei - au avut loc 8 adunări cu cetățenii în satele din raion, participarea la campaniile Hai Moldova, U-Report; Ialoveni - instruirii în domeniul antreprenoriatului social

						(întreprinderea Floare de cireș a fost declarată întreprindere socială a anului 2018 la nivel european). Transparența pe website, panouri informative. Acțiuni pe promovare a spiritului civic, susținere a voluntariatului, promovare a patrimoniului cultural istoric
	3.3.4.4. Organizarea a 3 forumuri naționale/regionale ale tinerilor activi	2018–2020	MECC	CALM, CNTM	Numărul forumurilor organizate; numărul, varietatea și geografia participanților la forumurile respective; efectele forumurilor organizate	În curs de realizare Ministerul Educației, Culturii și Cercetării În perioada aprilie – iunie, 2018, în 16 raioane și/sau municipii din republică, au fost organizate forumuri (16) ale tinerilor, care au reunit reprezentanți ai Consiliilor Raionale /Municipale ale Tinerilor, consiliilor locale ale tinerilor, APL, parteneri instituționali și organizaționali relevanți. Scopul urmărit a fost includerea pe agenda publică a subiectelor importante, ce țin de dezvoltarea sectorului de tineret, precum și creșterea gradului de implicare și participare deplină a acestora la viața comunității din care fac parte. Rezoluțiile adoptate în cadrul forumurilor au fost înaintate APL pentru elaborarea bugetelor locale, reieșind din necesitățile actuale ale tinerilor.
3.3.5. Crearea și consolidarea programelor de educație interculturală	3.3.5.1. Crearea și implementarea unui program de educație interculturală în centrele de tineret, în centrele de creație și în bibliotecile publice	2018–2020	MECC	CNTM, ABRM	Programul de educație interculturală elaborat și implementat; numărul centrelor de tineret, al centrelor de creație și al bibliotecilor publice care au implementat programul respectiv	În curs de realizare Ministerul Educației, Culturii și Cercetării 1) Pe parcursul semestrului I al anului de studii 2018-2019, au fost revizuite și dezvoltate Curriculumul la disciplina opțională Cultura bunei vecinătăți, pentru clasele I-IV (în limbile română și rusă) și suporturile didactice pentru implementarea documentului nominalizat. De asemenea, a fost organizată monitorizarea implementării documentului în 26 de instituții de învățământ preuniversitar. Au fost organizate și desfășurate 3 seminare metodologice cu caracter practic în mun. Bălți, mun. Chișinău și UTA Găgăuzia. 2) În cadrul Centrelor de tineret un asemenea program urmează a fi dezvoltat în următorii ani și se va realiza treptat, inițial prin instruirea lucrătorilor de tineret în vederea dobândirii competențelor necesare pentru livrarea unui asemenea serviciu.
	3.3.5.2. Organizarea anuală a campaniilor de informare privind toleranța și	2018–2020	Biroul Relații Interetnice, MECC	CALM, CNTM	Numărul, periodicitatea și geografia campaniilor realizate; numărul și varietatea autorităților	Realizat Agenția Relații Interetnice a organizat 15 campanii de informare privind toleranța și nondiscriminarea minorităților etnice atât la nivel central, cât și cel local.

	nondiscriminarea, la nivel național și local				<p>publice, OSC, mass- mediei implicate</p> <p>Activitatea dată s-a realizat printr-un dialog activ cu autoritățile publice centrale și locale, societatea civilă, ONG-uri, în timpul vizitelor și întâlnirilor în regiunile republicii, în special în raioanele preponderent populate de persoane aparținând minorităților naționale: UTA Găgăuzia (mun. Comrat și Ceadâr-Lunga), mun. Edineț și Bălți, raioanele Taraclia, Otaci, Briceni, Ocnița, Dondușeni etc., precum și prin participarea la seminare, conferințe, mese rotunde organizate periodic de către ARI.</p> <p>O colaborare aparte în acest sens este cea cu organizațiile etnoculturale ale minorităților naționale din Republica Moldova (107 organizații) și Consiliul coordonator ce reprezintă aceste organizații care activează pe lângă ARI.</p> <p>Menționăm campaniile de informare organizate cu privire la:</p> <ul style="list-style-type: none"> -prevederile Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale (semnată de Republica Moldova în 1995 și ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1001 din 22 octombrie 1996) și recomandările oferite de către Comitetul Consultativ privind Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale în baza evaluării celui de-al IV-lea Raport național, elaborat de către ARI; -prevederile Convenției internaționale privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (ratificată de către Republica Moldova în anul 1991 prin Hotărârea Parlamentului nr. 707-XII din 10.09.1991); -promovarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027 (Hotărârea Guvernului nr. 1464 din 30 decembrie 2016) și a Planului de acțiuni pentru anii 2017-2020 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027 (Hotărârea Guvernului nr. 1019 din 29 noiembrie 2017), elaborate de către ARI; -studierea și promovarea cunoștințelor despre Holocaust și educația toleranței interetnice. <p>În acest sens, pe 25 ianuarie curent a avut loc prima ediție a Forumului tinerilor din Republica Moldova „Viitorul ne aparține”, organizat de ARI în colaborare cu Comunitatea Evreiască din Republica Moldova, cu participarea elevilor din clasele liceale cărora li s-a</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>transmis noțiunile de prietenie, toleranță și pericolul urii – câteva din lecțiile universale ale Holocaustului.</p> <p>Totodată, în incinta Casei Naționalităților a fost deschis Centrul-muzeu „Memoria Holocaustului și Toleranța Interetnică” dedicat istoriei Holocaustului pe teritoriul actual al Republicii Moldova, unde au avut loc un șir de acțiuni de informare;</p> <p>- adaptarea și integrarea socio-lingvistică și profesională, promovarea toleranței interetnice și crearea unui mediu lingvistic favorabil pentru minorităților naționale (în colaborare cu Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM));</p> <p>-realizarea Planului de acțiuni privind susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pentru anii 2016-2020 (Hotărârea Guvernului nr. 734 din 09.06.2016).</p> <p>Un șir de campanii de informare au fost organizate pe parcursul anului pe dimensiunea toleranței și nediscriminării populației de etnie romă.</p>
	3.3.5.3. Promovarea patrimoniului cultural istoric al dialogului intercultural prin acțiuni de popularizare pe teritoriul Republicii Moldova	2018–2020	MECC, APL	OSC	<p>Periodicitatea, geografia și numărul acțiunilor realizate; numărul voluntarilor implicați; numărul beneficiarilor</p> <p>În curs de realizare Ministerul Educației, Culturii și Cercetării În scopul promovării patrimoniului cultural istoric, au fost realizate următoarele activități: 1) <i>Ziua Internațională a Monumentelor și Siturilor 2018 cu genericul „Patrimoniul pentru generația noastră” și motto-ul "Tinerii de astăzi sunt liderii de mâine"</i> Evenimentul s-a desfășurat în 16 raioane, prezentând un număr vast de activități educaționale: expoziții de fotografii, filme de istorie, excursii pe locurile istorice, vizitarea monumentelor istorice, ore de istorie în muzee, seminare științifice. Numărul participanților a ajuns la 1884, dintre care 82,2 % tineri. Un vast program s-a desfășurat la muzeele naționale, în colaborare cu Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din Republica Moldova și Agenția Națională Arheologică. Muzeele naționale au atins un număr de 485 de vizitatori. 2) <i>Ziua Internațională a Muzeelor</i> Evenimentele au avut loc în data de 18-19 mai 2018. Pe data de 18 mai, la Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” a avut loc festivitatea de inaugurare a activităților dedicate Zilei Internaționale a Muzeelor și Noptii Internaționale a Muzeelor, la care au participat</p>

					<p>circa 300 de muzeografi și specialiști din domeniul culturii din Republica Moldova. În cadrul evenimentului profesorul , Dr. Ioan Opriș, București, a susținut o prelegere publică, au fost înmânate Diplome ale MECC și decernat Trofeul MECC în domeniul muzeografiei.</p> <p>3) <i>Ziua Națională a Portului Popular</i></p> <p>Evenimentul a avut loc în data de 24 iunie, în incinta Palatului Republicii și în spațiul public în intervalul orelor 11.00-16.00. Sărbătoarea a avut trei componente prioritare: costumul de patrimoniu, costumul oaspete, costumul modern inspirat din cel tradițional cu genericul Ia în spațiul urban. La eveniment au participat 96 de meșteri populari din republică, 6 muzee publice, 10 formații artistice de amatori, orchestrele de muzică populară Lăutarii și Folclor, formația Alex Calancea cu programul Lupii. Evenimentul a fost vizitat de circa 7000 de vizitatori (număr estimat din buclele și flyerele distribuite). Au fost expuse 154 de costume din colecții publice și private.</p> <p>Programul național s-a desfășurat în 45 de localități din 14 raioane ale Republicii Moldova.</p> <p>4) <i>Târgul Național al covorului</i></p> <p>Eveniment organizat pe 16 decembrie în 3 muzee naționale: MNEIN, MNIM, MNAM. Au participat 3 colective artistice de amatori din România și 7 din Republica Moldova. La eveniment au fost prezentate tradițiile de iarnă, covoarele și bucătăriile tradiționale ale bulgarilor, găgăuzilor, ucrainenilor.</p> <p>La eveniment au participat circa 2000 de vizitatori, domnul Prim-ministru al Republicii Moldova, Pavel Filip, membri ai Guvernului, parlamentari, reprezentanți ai corpului diplomatic.</p> <p>Programul național s-a desfășurat în 50 de localități din 21 de raioane din Republica Moldova.</p> <p>Nisporeni - 800 voluntari implicați în promovarea patrimoniului cultural istoric.</p> <p>Ungheni - 4 evenimente culturale cu participarea formațiilor artistice de etnie romă și ucraineană.</p> <p>Telenești - 9 evenimente culturale în promovarea patrimoniului cultural istoric, cu participarea voluntarilor.</p> <p>Cimișlia -trimestrial sunt realizate acțiuni: Festivaluri naționale, Seminare de mobilizare și promovare,</p>
--	--	--	--	--	--

						<p>biblioteca mobilă, vernisaje în cadrul Muzeului de Istorie Etnografie și Artă, diverse acțiuni în număr de 23. 2 ONG de tineret, Clubul lucrătorilor în domeniul culturii, agenți economici.</p> <p>Sîngerei -participarea la campaniile Hai Moldova, U-Report; A fost organizat Festivalul plăcintelor și sarmalelor la Chișcăreni.</p> <p>Fălești - a fost creata Platforma regională pentru dezvoltare agro-rurală</p>
--	--	--	--	--	--	--